

Szerkesztőség

Arad, Acsev.-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sűr. ycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egész évre	1000 Lej
Fél évre	540 Lej
Negyed évre	270 Lej
Havonta	90 Lej

Hirdetések díjszabás szerinti

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

A magunk erejéből.

Az Óceán hősei haláltmegvető energiával, diadalmasan ostromolják a Távolságot; a nyugati kultúrnépek már régen a rádió csodahullámain keresztül érintkeznek egymással; az emberi zsenialitás már a valószínűtlenség határain tör realis és biztos utakat — mi pedig itt Aradon évtizedek óta azon törjük a fejünket, hogyan lehetne a kisvasut diluviális szerkezetét autobusszá, vagy pláne villamosvasúttá „modernizálni.” Épen ilyen óriási probléma számunkra a telefon, amely rossz és hasznavehetetlen. Nem azért, mintha talán igényeink túlhaladták volna! Bell—Edison eme korcsakos találmányának teljesítőképességét és valami tökéletesebb után vágyakoznánk. Oh nem. Szomorú mosollyal kell beismernünk, hogy csak az ócska és tökéletlen telefonközpontot szeretnők kicseréltetni egy jobbal, amelyen keresztül lehetővé válnék az a csoda, hogy a Fő-térről valaki, mondjuk a — tűzoltóaktanyába telefonálhasson. Azt hisszük, hogy a rádió korszakában nem valami túlzott és szerénytelen kívánság ez, de mindennek dacára nagy nehézségekkel jár ennek is a keresztülvele.

Az államnak nincsen pénze ahhoz, hogy az aradi telefonközpontot ujáépítse. Ezt ha nem is tudjuk megérteni, de mindenesetre tudomásul vesszük. Az adófizetők pénze sok egyébre kell, nem jut belőle mindenre. Arra semmiestre sem telik a milliókból, hogy egy gazdasági, kulturális és társadalmi vonatkozásban is nagy város telefonközpontját használhatóvá tegyék. Mert most az a helyzet, hogy Európa legrégebb, kezdetleges típusú készülékein kínlódunk és nemcsak hogy az interurban, de még a helyi beszélgetések is csak az idegrendszer legfájdalmasabb igénybevételével bonyolíthatók le. Arról nem is beszélünk, hogy a gazdasági élet mérvnyi kárt szenved a használhatatlan telefon miatt. Nem is kell hivatásos statisztikus annak a megállapításához, hogy a telefonmizériák által okozott veszteségek összegéből már régen fel lehetett volna építeni az új, modern központot. Gazdasági körünk jól tudták ezt és ajánlatot is tettek az Averescu-kormánynak arra, hogy a saját költségükön felépítik a telefonközpontot. A kormány azonban büszkén utasította el ezt az ötletet: „egy állam csak nem fogadhat el kölcsönt saját polgáraitól?” Hírségi kérdés lett ebből az égetően sürgős problémából. Mert a kormány hírságát ez a realis és közzándéku kölcsönajánlat inkább sértette, mint az a tény, hogy az aradi telefon még a balkáni viszonyokhoz arányitva is mizerábilis helyzetben van.

Most azonban remény van arra, hogy ezt a brüssz mentalitást egészségesebb és praktikusabb szellem váltja fel a sorsunkat intéző kormánykörökben. A posta vezérigazgatója egy lapunknak tett nyilatkozatában hajlandóságot mutatott arra, hogy az állam igénybeveszi a gazdasági körök által esetleg felajánlandó segítségét a régi telefonközpontok ujáépítésére, illetve új telefonvonalak létesítésére vonatkozólag. Most tehát ismét a város pénzügyezetein, vállalatain és kereskedőin van a sor, hogy a már egyszer meggett ajánlatukat megismételjék. Az állam azóta talán konziliánsabb lett és nem lesz kifogása az ellen, ha polgárai a saját erejükkel segítenek önmagukon. Mert szerintünk a telefonmizériák többet ártanak az állam presztízsének, mint a polgárok szívesen felajánlott kölcsöne.

Vaida Sándor — Románia londoni követe.

Titulescu külügyminiszter kívánja a nemzeti-parasztpárt vezérének kinevezését.

(Az Aradi Közlöny Bucuresti-i tudósítójának telefonjelentése.) Egyes jólinformált körök szerint Titulescu külügyminiszter azzal a sürgős indítvánnyal fordult Bratianu Ionel miniszterelnökhöz, hogy Vaida Sándor volt miniszterelnököt neveztesse ki londoni követté. A hír meglehetősen nagy feltűnést keltett. Sokan belpolitikai manővert sejtene a kinevezés háta mögött, tudniillik azt hiszik, hogy Bratianu Ionel ilyen módon akarja eltávolítani az aktív politikai

sztinterről egyik legnagyobb ellenfelét. Ez a magyarázat azonban annyira átlátszó, hogy nem is lehet feltételezni ennek a verzióknak az igazságát. Valószínű, hogy a nemzetközi helyzet miatt tartja Titulescu felette fontosnak Vaida Sándor londoni küldetését, mert a volt miniszterelnöknek még a békekötés idejéből vannak tekintélyes angliai politikai összeköttetései. Arról, hogy Vaida Sándor hajlandónak nyilatkozik-e a kinevezés elfogadására, semmi pozitívumot nem lehet tudni.

Öt magyar képviselő a jugoszláv parlamentben

A kormányzópartok nagy győzelmet arattak. — Jelentősen meggyengült a Radics-párt. — Súlyos ellentétek a kormányzópartok között.

(Az Aradi Közlöny belgrádi tudósítójának távirata.) A jugoszláv képviselőválasztások befejeződtek. A Vukicsévics-féle kormányzó radikális párt döntő győzelmet aratott a választásokon, miután 113 mandátumot vitt el, míg a Pasic-féle ellenzék radikális párt teljesen felemorzosódott. A Radics-párt is érzékeny vereséget szenvedett és az eddigi 67 mandátummal szemben most csak 59-et tudott megszerezni. A magyarság képviselői közül csupán öt jutott be a parlamentbe, ebből kettő a Magyar Párt önálló listáján és három a paktumos listákon. A feltűnően kis szám oka az, hogy a Magyar Párt tagozatai a paktumtárgyalások alatt határozatlanul viselkedtek, nem készítettek elő a propagandát, ami végeredményben a szavazatok elforgácsolását okozta. Ami pedig az önálló magyar listát illeti, itt a magyarságnak a hatóságok nagy terrorjával kellett megküzdeniök. A választások részleteiről belgrádi tudósítónk az alábbiakat táviratozza:

A választások feltűnően nyugodtan folytak le. A választások alatt a koalíciós kormány nagyszabású győzelmet aratott. Magában Belgrádban az egyik mandátumot a demokrata Davidovics, a másikat a radikális Maximovics volt belügyminiszter nyerte el. Zágrábban mind két mandátumot Trumbics és Pavlics, a horvát blokk jelöltjei kapták s itt a Radics-párt teljesen megbukott. Laibachban, a sloven klerikálisok legerősebb várában Korosec, a párt vezére minimális kisebbséggel megbukott Krammer dr., a önálló demokratapárt jelöltjével szemben. A laibachi választáson érdekes epizód is történt. Trikovics, a skupstina volt elnöke oly feltűnően szavazott az ellenzéki demokratapárt jelöltjére, hogy a választási elnök a titkosság megszegéséért 120 dinár pénzbírsággal sújtotta.

Szabadkán dr. Strelitzky Dénes győzött, míg Nagy Géza dr. mandátumának elvesztése 150 szavazaton mulott. Beeskereken dr. Várady Imrét választották meg, míg Zomborban a megválasztása 150 szavazat hiánya miatt nem történt meg. Ujvidéken a Magyar Párt külön listával ment és egyetlen mandátumot sem tudott megszerezni. Összesen öt magyar képviselő jutott be, az önálló listán dr. Strelitzky és dr. Várady, a radikális párt listáján

Sztrilics Béla, a demokratapártén Kerepesi Vince, a Radics-párt listáján pedig Csizmek András. A Magyar Párt kudarcába a balszerencsén kívül az is közrejátszott, hogy a szláv kormányzópartok egyes helyeken az utolsó pillanatokig húzták a paktumos tárgyalásokat és amikor a Magyar Párt végre elhatározta, hogy önálló listával indul, már nem maradt ideje az eredményes propagandára. Az önálló Magyar Pártot a szerb hatóság különben is terrorizálta és nem igen engedélyezték gyűléseit.

A német párt nagyszerű szervezettsége hét jelöltet vitt be a parlamentbe. Képviselői: Grassel György, Schumacher Vilmos, Wainer Vilmos, Taidel György, Hartmann Simon, Kraft István, akit két helyen választottak meg és az egyik mandátum tulajdonosa Moser János lett. A németek még Slavóniában is önálló listát állítottak fel, itt azonban az eredmény még ismeretlen. Valószínű, hogy ott egy mandátumot nyernek.

A választások végső eredménye csak a késő esti órákban vált ismeretessé. A kormányzópartban: a radikálisok 112, köztük három magyar, demokraták 64, köztük egy magyar, muzulmanok 22 képviselőt kaptak. Az ellenzékben a Radics-párt 53, köztük egy magyar, független demokrata 30, szloven néppárt 19, agrárius 6, német 7 mandátumot kaptak. Nem kapott mandátumot Trikovics, a skupstina elnöke, Miletics volt közegészségügyi miniszter és Uzunovics volt miniszterelnök sem. A Davidovics demokratapárt ezuttal 25 mandátumal erősödött, míg a németek is kettővel többet kaptak, mint azelőtt volt. A szocialisták teljesen letörték és a tavalyi három mandátummal szemben csak egy mandátumuk maradt. Kétségtelen, hogy Vukicsévics teljesen ura maradt a helyzetnek és a kormánykoalíció van többségben. Csak egy kérdés áll még fenn, még pedig az, hogy a radikálisok és a demokraták fenntartják-e a mai formájában a koalíciót, miután az ellentétek igen nagyok közöttük.

Tudósítónk éjjel érkezett távirati jelentése szerint a fenti magyar képviselőkön kívül megválasztottnak nyilvánította a hivatalos jelentés dr. Deák Leót és dr. Nagy Ödönt is.

Különös autóbaleset érte Arad rendőrprefektusának családját.

A védőüvegre zuhant liba. — Megsebesült a soffőr és a prefektus kislánya.

(Arad, szeptember 12.) Különös és szerencsésen végződött baleset érte tegnap este hét óra tájban Filotti Zamfir aradi rendőrprefektus családját. A prefektus felesége, két gyermeke és a gyermekek nevelőnője tegnap délután a Hegyaljára indultak automobilon. Esti órákban tértek vissza és Glogovac főcuccján a közepes gyorsasággal haladó autó előtt hirtelen szárnyra kelt néhány legelésző liba és egyenesen az autó felé repült. Az egyik liba röptében az autó előtt lévő védőüvegre zuhant, amely összetört és az üvegszilánkok megsebesítették a prefektus öt éves fiacskáját. A soffőr szintén megsérült, szerencsére azonban a különös balesetnek nem lett komolyabb következménye. A gyermek szeme alatt szenvedett kisebb sérülést és a soffőr arcát több helyen sértették meg az üvegszilánkok. Az ugyancsak autótúrán volt dr. Erdős Sándor bekötözte a sérültek sebeit és az automobil néhány perc múlva aztán már Aradon volt.

Aradmegyei földbirtokos titokzatos tragédiája.

Súlyos szerencsétlenség a vadászaton. — A véletlenül elsült fegyver életveszélyes sebet ejtett a földbirtokoson.

(Arad, szeptember 12.) Tragikus vadász-szerencsétlenség történt tegnap délután az aradmegyei Socodor (Székudvar) község határában. A szerencsétlenség súlyosan sérült áldozatát, Neagra János, Aradon ismert fiatal socodori földbirtokost még az este folyamán az aradi kórházba szállították be, ahol nyomban műtétet alkalmaztak rajta, úgy, hogy a beteg állapota ma este már valamennyire kielégítőnek mutatkozott. A megrendítő szerencsétlenségről különben az alábbi részleteket sikerült megtudnunk.

Neagra János tegnap a kora délutáni órákban fivére társaságában vadászatra indult a község határában lévő birtokára. A két fivér elől a bakon foglalt helyet, míg a földbirtokos Balcu Péter nevű kocsisa a hátsó ülésen ült és az ő gondjaira volt bízva Neagra vadászfegyvere is. Balcu tulzott óvatosságból nem a két térde közé állította, hanem kezében, csövével előre irányozva tartotta a fegyvert, amely nagyobb vadra volt töltve. Alig ért ki a kocsis a község határába, amikor a szántóföldek felé haladva, egy zökkenőnél hirtelen lövés dördült el s Neagra János véresen a lovak közé bukkott. Neagra fivére a lövés zajára hirtelen hátrafordult és ekkor megdöbbenve látta, hogy a kocsis valóságban holtraváltan szorongatja kezében a bizonyára véletlenül elsült fegyvert, amelynek csövéből még gyengén szivárgott a füst. A fivér akkor ébredt csak tudatára annak, hogy mi történt és nyomban leugorva a kocsiból, vérző testvére segítségére sietett, akinek hátát rostaszerűen lyuggatta át meg át a rengeteg sérét. Amíg a fivér a szerencsétlen földbirtokos élesztgetésével foglalkozkodott, Balcu lóháton a socodori körorvosért nyergelt, aki megállapította, hogy a sebesülés igen komoly és az ő tanácsára Neagrá a legelső vonattal Aradra szállították be. Az aradei esti vonattól mentőkocsi szállította be a kórházba a szerencsétlenül járt földbirtokost, ahol nyomban megvizsgálták és megállapították, hogy több sérét a tüdejét furta át és így csak gyors operációval lehet esetleg segíteni. Miután a sérétek meglehetősen nagyfokú noncsolessé idéztek elő a tüdőt, a műtét nem sok reménnyel kecsegtetett s az orvosi beavatkozás után rövidesen fellépett súlyos sebláz folytán már tragikus hírek is keltek szárnyra arról, hogy a fiatal földbirtokos a szenvedett sérülések és a rengeteg vérvesztés következtében még az esti órákban kiszendvedt. Ez azonban nem történt meg, sőt a beteg az éjszakát aránylag nyugodt állapotban töltötte el és reggelre már látszólag örövendetes javulás állott be, ami a nap folyamán csak fokozódott.

A tragikus szerencsétlenség híre az egész környéken mély megdöbbenést keltett és most nagy érdeklődéssel várják, hogy az ügyben megindított csendőri vizsgálat milyen eredménnyel végződik, miután vannak egyesek, akik a szerencsétlenség mögött alattomos bosszúállást sejtnek, aminek előzményei állítólag még a legutóbbi választásokra nyúlnak vissza.

Arad kereskedői felépitik az új telefonközpontot.

Az aradi közgazdasági körök már fel is ajánlották az új aradi központ felszereléséhez szükséges összeget.

(Arad, szeptember 12.) Lapunk legutóbbi számában bucuresti-i tudósítónk beszámolt Marinescu postavezérigazgatóval lefolytatott beszélgetéséről, melynek folyamán szóba került az arad-bucuresti-i közvetlen telefonvonal kérdése is. A nagyjelentőségű vonal kiépítése a vezérigazgató szerint hat és fél millió lejbe kerülne és ha az érdeklő gazdasági körök ezt az összeget kölcsön formájában az állam rendelkezésére bocsátják, úgy semmi akadálya sincs annak, hogy a vonal kiépüljön. A vezérigazgató nyilatkozata nagy érdeklődést keltett Aradon is. Gazdasági életünk egyik vezetőegyenisége, Adler Andor erre vonatkozólag az alábbi érdekes nyilatkozatot tette:

— Marinescu vezérigazgató ur is megállapítja nyilatkozatában azt a tényt, melyet mi már régen hangsúlyozunk: az aradi telefonközpont, amely a legrégebbi egész Európában, úgy, ahogy van, a múzeumba való ócskavarak. Mielőtt tehát az arad-bucuresti-i közvetlen telefonvonalról beszélünk, előbb azt kell kiharcolnunk, hogy az aradi telefonközponttal közvetlen kapcsolást kaphassunk. Át kell építeni az aradi központot, mert enélkül még a szomszéd házzal sem beszélhetünk, nemhogy Bucurestivel.

— Az aradi bankok, vállalatok és kereskedők különben — folytatta Adler Andor — a

László Andornak új botránya van Pesten.

Az aradi színház volt bonvivánjának kínos afférja. — Péchy Erst nem hajlandó ve a egy színpadon játszani.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) László Andornak, az aradi színház volt bonvivánjának budapesti vendégszereplése ugylátszik egyre viharosabb hullámokat vet. Nemrég történt, — meg is irtuk — hogy zajos, tettelegesen incidense támadt egy budapesti kávéházban, amikor bizony meg is verték a volt aradi bonvivánt, most pedig egy újabb affér foglalkoztatja a budapesti közönséget. Ez az affér Péchy Ersti, az Aradon is jól ismert budapesti primadonna és László Andor között támadt.

A Király-színház az Alexandra reprizét tüzte műsorra Péchy Ersti kedvéért, akinek amerikai útja néhány heti halasztást szenvedett. Miután Nádor Jenő, a színház régi bonvivánja Bécsbe szerződött, az igazgatóság elhatározta, hogy László Andor veszi át Torelli szerepét. Ma váratlan esemény történt: Péchy Ersti kijelentette, hogy ha László Andor látsza a főszerepet, akkor ő nem lép fel a darabban.

Elfogták

a bucuresti-i nyomdavezető gyilkosát.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Az Afumati-uccai titokzatos rablógyilkosság ügyében mára szenzációs fordulat állott be, amely élénk világhírességet vet a szörnyű dráma megdöbbentő részleteire. A rendőrségnek ugyanis erélyes nyomozás után sikerült kinyomoznia a gyilkost Steilian Ionescu pincér személyében, aki vallomása szerint véletlenségből lőtte le Docilescu nyomdai művezetőt. Ionescu — aki különben elfogatása előtt szökést kísérelt meg — a rendőrségen úgy mondotta el a gyilkosság lefolyását, hogy amikor a késő éjszakai órákban Afumati-uccai lakására hazatért, az uccáról különös zajt hallott, mire azt gondolta, hogy alighanem betörők járnak a házban. Kinézett az ablakon és ekkor látta, hogy a ház előtt egy gyanús alak halad lassu léptekben, majd néhány perc múlva visszatér és többször le és felsétál a kerítés előtt. Bement házigazdjához, akivel közölte gyanuját, mire a háztulajdonos felhatalmazta, hogy vigye magával vadászfegyverét és bizonyosodjon meg a titokzatos sétáló szándéka felől. Ionescu azonban izgatottságában nyomban kilőtt az ablakon és amikor látta, hogy a sétálgató idegen összeesett, befutott házigazdjához akinek elmondotta a történeteket, de aki nagy meglepetésére azt a kijelentést tette, hogy nem tesz semmit, van neki annyi összeköttetése, hogy baj ne legyen

kereskedelmi és iparkamara után formális ajánlatot tettek már arra nézve, hogy az aradi telefonközpont ujjáépítéséhez szükséges összeget az állam rendelkezésére bocsátják azzal, hogy azt a telefon jövedelméből szukcesszíve visszafizesse. Ajánlatunkat akkor presztizs-okokból a kincstár elutasította és azóta sem történt komoly lépés a lehetetlen helyzet megváltoztatására. A telefonmizériák egyre kellemetlenebbé válnak és óriási károkat okoznak naponta az aradi piacnak.

Az aradiak tehát már felajánlották az államnak segítségüket, amelyet az semmitmondó presztizsokokból visszautasított. Most azonban maga a posta vezérigazgatója jelenti ki, hogy szívesen fogadja a gazdasági tényezők irányú akcióit. A helyzet ennek folytán lényegesen megváltozott, mert az új kormány — nagyon helyesen — az egészséges álláspontra helyezkedett: nincs pénz, tehát elfogadjuk a segítséget, amelyet becsületes számdékkal nyújtanak. Most tehát újra itt az alkalom, hogy az aradi kereskedelmi és iparkamara újból akciót kezdjen a telefonközpont átépítésére szükséges összeg előteremtése érdekében. Amint Marinescu vezérigazgató nyilatkozatából kitűnik, ez akció kedvező fogadtatásban részesülne az állam részéről.

Kijelentését azzal indokolta meg, hogy László Andor régebben, amikor Clujon (Kolozsváron) játszott, s László akkor ott bonviván volt, úgy megsértette őt, hogy azt nem tudja neki elfelejtetni. Az igazgatóság megpróbálta kapacitálni a művésznőt, aki azonban minden rábeszélés dacára ragaszkodott álláspontjához és újlag kijelentette, hogy ha László Andort jelölik ki partnerének, akkor ő nem játszik. Végre is mit tehetett az igazgatóság: más bonvivánról igyekszik most gondoskodni. Táviratot intéztek a Timisoarán (Temesváron) tartózkodó Galetta Ferenchez, hogy vállalja-e a szerepet. A válasz megérkezéséig várnak a darab kitűzésével, miután, ha Galetta véletlenül akadályozva volna, nem igen találnak megfelelő módot az Alexandra-repriz elé gördült akadályok elhárítására. Budapesti színházi körökben pedig érdeklődéssel tárgyalják a primadonna és bonviván afférját.

a dologból. Erre Ionescu megnyugodva betette az ablakot, később azonban nem tudott elaludni és sétálni ment, akkor látta, hogy a gyilkosságot felfedezték és még ő is segített a rendőröknek a gyilkos után való kutatásban. A gyilkos előadásával szemben azonban a rendőrség megállapította, hogy Ionescu már régebbtől fogva haragosa volt Docilescunak és tettét előre megfontolt szándékkal követte el. Erre enged következtetni az a körülmény is, hogy Ionescu házigazdája, Vasile St. Iosif kultuszminiszteri aligazgató és az Opera főkönyvelője a rendőrségen a legerélyesebben megcáfolta Ionescu rá nézve terhelő kijelentéseit és az ő vallomásából derült ki aztán, hogy a gyilkos kilétére ő maga hívta fel nyomban másnap az illető rendőrtisztviselő figyelmét, aki azonban két napig más nyomokon kereste a gyilkost. St. Iosif ugyanis nem tudta, hogy Ionescu lövése talált-e, annál is inkább, mert hiszen a holttestet házatól mintegy kétszáz lépésnyi távolságban találták meg, ahová bizonyára halála után vonszolta kegyetlen gyilkosa.

— Óriási tengeri repülőgépeket gyárt Németország. Hamburgból jelentik: A hajóépítési kísérleti intézet diszgyűlésén a Junkers-művek vezetője, Förster bejelentette, hogy óriási tengeri repülőgépek gyártását készítik elő. A gépeket gőzturbinák hajtják, amelyeknek súlya nem lesz nagyobb, mint a Diesel-motoroké.

Aradi orvos mint az arcok szobrásza.

Aufricht Gusztáv dr., az aradi származású amerikai kozmetikus-orvos szülei látogatására hazajött Aradra. — Szenzációsan érdekes operációkat mondott el praxisából.

(Arad, szeptember 12.) Most érkezett haza szülei és rokonai látogatására néhány napra Aradra dr. Aufricht Gusztáv, a hírneves aradi származású newyorki kozmetikus-orvos, akinek szenzációt keltő kozmetikai műtéteivel több ízben nagy cikkekben foglalkozott a világsajtó is. Felkerestük ma szülei lakásán dr. Aufricht Gusztávot, aki páratlan érdekességű eseteket mesélt el praxisából. Szinte nehéz közülük kiválasztani a legmegkapóbbakat, amelyek különben egytől-egyig a sebésznek Amerikában való csodálatos fejlődéséről tesznek tanúságot. Ahogy az ember hallgatja a fiatal, nagyhirű magyar orvost, az az impressziója támad, íme elérkeztünk már oda, hogy nincs rutin ember a földön. Néhány szakavatott metszés és az ember keze kijavítja azt a hibát, amit a Természet elkövetett.

Lassan indul meg a beszélgetés erről a témáról. Dr. Aufricht fáradt a sok munkától, amit odaát végzett és a kényelmes otthoni pihenésben eleinte kissé nehezebbre esik neki visszaidézni a nehéz munka napjait, de csakhamar megjön nemeslő kedve.

— Nem is hiszi — mondja — hogy milyen fontos a külső, a jellem és az egyéniség kialakulása. Egy rossz arc, vagy egy hibás orr nagy tréditáknak volt már okozója. Most már ott tartunk, hogy mindezeket el lehet kerülni. Magát a tudományomat, amivel foglalkozom, különben már vagy ezer éve üzik, de az most érte el a technikai szerkeszközök révén igen magas fejlettségi fokát.

— Hogy kik veszik igénybe segítségemet? ... Nem sokan. Főleg olyanok, akiknél igen fontos a hibátlan külső. Színésznők, társasági grandameok. Van egy páciensnőm, egy miami-i dollár-milliomos felesége. Minden évben pontosan felkeres és ahogy rendbe hozatja a garderóbját évenként a szabónál, úgy rendbehozatja nálam az arcát. Igen, igen: mert ez is rendeltetés. Irajzolom a páciens profilját és abba belesajtolom a javítási projektet. Ezen aztán lehet változtatni, különösen kezelés közben. Csaknem úgy dolgozom, mint egy szobrász.

— Persze akadnak egészen különleges esetek is. Nemrégiben feltereselt egy nagyon híres newyorki színésznő. Akkorra tehetség, mint Pesten Varsányi Irén. 34—35 éves. Volt ennek a nőnek a színpadon egy különleges gesztus, amit állandóan használt, sőt annyira jellemezte őt, hogy a karikatúrákon mindig ezzel is ábrázolták. A művésznő nyilvános iáték, de rendes társalgás közben is mindig az állához emelte egyik kezét, úgy, hogy eltakarta vele a száját, ugyanakkor a pesztus ellen-súlyozására másik kezével a haján igazított valamit. Ez volt a specialitása szinte, mint ahogy Herodást jellemzi az, hogy hosszú fehér kezét különösen egymáshoz simítja és közben mereven rájuk néz. Szóval eljött ez a hölgy hozzám és sirva panaszkodott el, hogy ő már nem bírja tovább, az idegei tönkre mennek és ezzel elveszi kezét szája elől. Hát kiderült, hogy ónagysága alsó ajka durván vastag és az álla felső része ki van dagadva. Ezért volt hát mindig az a speciális takaró gesztus, amellyel festi hibáját akarta rejtgetni. Az évek alatt annyira deformálta a művésznőt ez a nem is nagy szépség-hiba, hogy most már nem volt se éjjele, se nappala. Megoperáltam és eltűnt a hiba. Elképzelték a boldogsága, amely csak növekedett, amikor tudtára adtam neki, hogy arca mostani tündeségét és fiatalágát is meg tudom őrizni még vagy 15—20 évig.

— Talán még kedvesebb volt egy előkelő és asszony esete. Ez a Worldnak rólam írt cikke alapján fordult hozzám. Megírta, hogy túl hosszú az orra és emiatt a férje kezd elhúdegni tőle, nem mer vele az uccán mutatkozni, sőt azt is észrevette, hogy hat éves fiacskája titokban csúfolja. Kétségbeesve kért segítséget. Egy operáció és visszanyerte életboldogságát.

— Főleg nők a páciensek? — kérdeztük.

— Dehogyan. Férfiak is.

Nagy csomó fényképet tesz elénk dr. Aufricht. Pompás felvételek nőkről, férfiakra kezelés előtt és kezelés után. Csodálatos eredményekről beszélnek a fotográfiák. Gyakran rá sem lehet ismerni a „kikezelt” páciensre, annyira megszépült dr. Aufricht keze alatt.

— Vannak azonban súlyos esetek is — mond-

ja a híres kozmetikus és egy női arcot tesz elém. Nyakát kikezdte a rák és végig lupuszos a bőr. — Ezt — magyarázza — kivágtam és helyébe skalpbőrt tettem a fejről. Azt megint mással pótoltam — közben mutatja az egyes stádiumokról való felvételeket — és a beteg meggyógyultan, rendes, ép

nyakkal hagyta el az ágyat. Hasonlóképp hoztam rendbe egy sofförnek az arcát, amely egy autókaramból következtében zúzódott tönkre. Egy box-bajnoknak betört orrát kijavítani csaknem gyerekjáték — fejezi be és mosolyog, hogy milyen csodálkozva nézzük a fényképeket, amelyek valami rendkívüli haladásról szólnak, amin csak bámulni lehet. Neki persze oly mindennapi és megszokott mindez, mint jomagunknak a reggeli kávé meléi való kifli, vagy az újságrónak a sablonos rendőri hír. (f. e.)

Ujaradi lelkész Cisar érsek udvari papja.

Az ujaradi származású ifju póp szülőhelyén mondta el első miséjét nagy ünnepségek között.

(Arad, szeptember 12.) Lélekemelő, szép ünnepélynek volt színhelye e hó 11-én vasárnapon Aradulnou (Ujarad) községe. E napon volt Lenz Róbert lelkész primiciája fényes és nagyszámú papi segédlet kíséretében. Mayer B. J. esperesen kívül jelen voltak az aradi klérusból dr. Wild Endre, Elsner F. minorita atyák, kívülről Bernmel József Radnáról, valamint a primiciáns több volt osztálytársa. Az ünnepély a szülei háztól való bucsuzással kezdődött. Kedves, egyuttal megható jelenet volt, midőn a fiatal pap szeretetteljes szavakkal vett búcsút öreg édesanyjától, édesatyjától, testvéreitől, barátaitól, kik mindannyian zene-kíséret mellett vonultak a templomba, ahol 10 órakor vette kezdetét a zenés mise, mely körülbelül 1 óráig tartott. Este a „Jugend-Verrein“-ben 120 terítékes bankett volt, melyen az első felköszöntőt az ünnepelt ifju lelkész (fel-

ségére, a Királyra és a pápa ő Szentségére mondta. Mayer B. J. esperes, továbbá volt osztálytársa: Bernmel József radnai pap közönségtől az elsőmisés papot és annak szüleit, kik könnybe lábadt szemekkel és reszkető ajakkal rebegtek hálát az Eggek urának, ki őket hálás, szerető gyermekekkel áldotta meg. Lenz Róbert a timisoarai (temesvári) egyházmegye egyik legképzettebb papja. Középiskolai tanulmányait Aradon és Timisoaran (Temesváron), a teológiát ugyancsak Timisoaran végezte, majd a cluj-i (kolozsvári) bölcsészeti fakultáson kiváló eredménnyel abszolválta a filozófiát és egy év óta a bucaresti-i egyházmegyében Cisar érsek udvari papja. A szépetehetségű, ambíciós lelkészt felfelé lendülő pályáján pályatársai és barátai legjobb kívánságai kísérik.

Szenzációs kivégzés készül Amerikában

Villamosszékre ültetnek egy gyilkos feleséget.

(Az Aradi Közlöny tudósítójának távirata.) Newyorkból jelentik: A Sing-Sing fegyházban ezen a héten ültetik a villamosszékre az utolsó évek legszenzációsabb botrányperének halálraítélt vádlottját: Synder Ruth asszonyt. Az asszony három évvel ezelőtt szeretőjével, Kray Henrikkel

meggyilkolta férjét, Synder Albert lapszerkesztőt, akit meggyilkolása előtt arra vet rá, hogy 50.000 dolláros életbiztosítást kössön. Az asszony a legnagyobb nyugalommal várja a halálos ítélet végrehajtását, míg az ugyancsak halálraítélt cinkostársa kétségbeesetten könyörögi életéért.

Hus-uzsora folyik Aradon.

Az aradi mészárosok nem respektálják a maximális árakat. — Amikor még maga a polgármester is a maximális áron felül vásárolja a húst.

(Arad, szeptember 12.) Tíz nappal ezelőtt, pontosan szeptember 2-án tartott legutóbbi ülést az aradi ármaximáló bizottság, amely elé az aradi mészárosok azzal a kérelemmel járultak, hogy engedélyezze a hus árának kilogrammonként két lejjel való felemelését. A bizottság azonban indokolatlannak találta és visszautasította a kérelmet. Ennek dacára a maximáló ülést megelőzően is, de különösen azóta állandóan panaszok hangzanak el a vásárló-közönség köréből, hogy az aradi mészárosok és hentesek a legteljesebb nyíltsággal tulteszik magukat a maximális árakon és olyan árakat szabnak, amilyeneket akarnak. A hozzánk tömegesen befutó panaszos-levelekből egyet szemelvényül itt adunk:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Kérem, hogy alábbi, közérdekelt szolgáló panaszomnak helyt adni sziveskedjék. Tudtommal a disznóhus ára 44, a borjúhúsé 35 és a marhahúsé 35 lejjel van kilogrammonként megállapítva. Ennek dacára a mészárosok a disznóhúst 52, a borjúhúst 50 és a marhahúst 40 lejjel árulják. Kérem ezt a panaszomat az Önök lapján keresztül az illetékeseknek figyelmébe ajánlani. Tisztelettel: Egy háziasszony.

A panasz a legteljesebb mértékben helytálló. Mi magunk is meggyőződést szereztünk arról, hogy az aradi mészárosok nem respektálják a maximális árakat és tetszésük szerint diktálnak a rájuk szorult fogyasztóközönségnek. Erről nemcsak mi, hanem maga dr. Angel István polgármester is meggyőződést szerzett, amennyiben egy ismert aradi mészáros két kilogramm disznóhúsért 108 lejt számított fel neki, tehát kilogrammonként tíz lejjel többet, mint amennyit a maximáló bizottság megállapított és 8 lejjel többet, mint amennyit maguk a mészárosok kértek a maximáló bi-

zottságtól új ár gyanánt. A szeptember 2-iki ülés határozata szerint a marhahús ára 33 és 35 lej, a borjúhúsé 38—40 lej, a disznóhúsé 44—46 lej. Ezzel szemben az aradi mészárosok önkényesen megállapított árai a következők: marhahús 36—38 lej, borjúhús 42—44 lej, disznóhús 52—54 lej kilogrammonként. A közönségnek ezt a kiuzsorázását azonban a hatóságok nem fogják szóltatni eltűnni, sőt a város vezetősége — mint illetékes helyen értesültünk — már a legközelebbi 48 óra belül olyan erélyes rendszabályokat kíván életbe léptetni, amelyek kényszeríteni fogják az aradi mészárosokat, hogy a hatóságilag megállapított árakon adjanak húst Arad közönségének. A város vezetősége szilárd elhatározása, hogy nem tűri tovább az aradi mészárosok üzemeit, amelyekhez hasonlókat egyetlen erdélyi városban sem lehet tapasztalni.

Íme, itt vannak a közelben fekvő városok húsárai. Oradeamare (Nagyvárad) az aradi piacról szerzi be disznóit és minden pénteken nagy teherautók viszik az árut Oradeara, ahol mégis olcsóbb a disznóhús, mint Aradon. Oradeamaren a marhahús ára 34 lej, a borjúhúsé 40 (ez Aradon olcsóbb valamivel) és a sertés-hús ára 42 lej kilogrammonként. A szomszédos Timisoara (Temesvár) városban a marhahús ára 32—34 lej, a borjúhúsé 46 lej, a sertés húsé 44—48 lej kilogrammonként. Miért kell akkor az utóbbit 54 lejjel fizetni Aradon? Teljesen indokolatlan maga az emelési követelés is, azonban még inkább jogtalan a maximális áraknak ez az áthágása csak azért, hogy Arad fogyasztóközönségére még nagyobb terhek zúduljanak. A város polgársága ezért érdeklődéssel várja az illetékesek intézkedését, amely majd megszünteti ezt a tartálytalan állapotot. (M. R.)

Sulyos vádpontok

a timisoarei agrártanácsos ellen.

A vizsgálóbíró elrendelte a két letartóztatott szabadrábra helyezését.

(Az Aradi Közlöny tudósítójától.) Az Aradi Közlöny beszámolt már arról, hogy Mihailescu timisoarei agrártanácsos ellen fegyelmi és bűnvádi vizsgálat indult meg az agrárreformmal kapcsolatban elkövetett visszaéléseiért. A vizsgálat folyamán hét vádpontot állítottak fel az agrártanácsos és Belinteanu János zsombolyai agronóm ellen. A timisoarei agrártanácsos elleni vádak a következők: Megmentette a kisajátítás alól Scharf testvérek auralházai birtokát. Az állam és Bánffy Miklós gróf között birtokcsere történt létre, amit Mihailescu a földigénylők kárára hajtott végre. Horvátséka községben Mihailescu előnyben részesítette Kucevatz földbirtokost oly módon, hogy birtokából 70 holdat mentesített a kisajátítás alól. Stamora községben erdőt adott el, anélkül, hogy árlejtést hirdetett volna a bérletre. Porgány községben Belinteanu segítségével két millió lejtel zsarolta meg az ottani birtokos-konzorciumot. Rudna községben 180 hold földet eladott és a pénzt megtartotta. Különböző kiadások címén 1 millió 300.000 lejt öltött el, anélkül, hogy igazolni tudná, mire.

A két letartóztatásban levő agronóm ügyében ma döntött a vizsgálóbíró, aki szabadrábrahelyezésüket rendelte el, azon a címen, hogy a vizsgálat már befejeződött és nem kell tartani szökésüktől. Az ügyészség megelégedett a vádtanácshoz a döntést s a vádtanács kedden hirdeti ki határozatát a letartóztatottak előtt.

Gramofonok és lemezek

rendkívüli nagyválasztékban és legolcsóbban 4439

HEGEDÜS cégnél Aradon

Művészet.

* Harminctagu revütársulat Aradon. Bébizonnyított dolog, hogy nemcsak a sulyos drámai színművekben, vagy operákban lehet művészetet produkálni, hanem a mai színpad legnagyobb művészetét a ma színpadi műfajában, a revüben lehet kifejtetni. Hogy milyen művészi munkát adhat a revü, bizonyítja az a híres revütársulat, mely szombaton, szeptember 17-én kezd meg aradi vendégszolgálatát. A revüben, mely összesen 30 tagból áll, tizenkét elsőrangú szóló, a bécsi operettszínpadok elsőrangú erősségei és tizenkét híres görli is van, akik itt még sohasem láttak tánc attrakciókat mutatni be. Szombaton, a megnyitón Fritz Grünbaum és Karl Farkas híres revüoperettje, a Journal der Liebe kerül színre, mely 20 képből áll. Vasárnap egy másik 16 felvonásos nagy revü, a Liebesnacht am Bosporus, hét-főn Rebner revüje, Wenn sie losgelassen van műsoron. Az előadásokon a társulatot 8 tagú egzotikus dzsezbendje kíséri. Jegyek a nagyszerű attrakcióra már kaphatók a téli színház pénztáránál.

* Budapesti színházak műsora. Budapestről jelentik: A pesti színházak e heti műsora a következőképpen alakul: Vigaszínház: Kedd, szerda, csütörtök, péntek: Az Édenkert. Szombat: A zenélő óra (előszőr). Vasárnap délután: A Noszty-fiú esete Tóth Mariával, este: A zenélő óra. — Magyar Színház. Egész héten minden este: Oroszország. — Királyi Színház. Kedd, szerda, csütörtök, péntek: A legkisebbik Horváth-lány. Szombat: Alexandra. Vasárnap délután: A legkisebb Horváth-lány, este: Alexandra. — Városi Színház. Egész héten minden este (csütörtökön századszor): Borcsa Amerikában. Vasárnap délután: Tosca. — Belvárosi Színház. Kedd, szerda, csütörtök: Az ügyvéd és a férje. Péntek: Az első férfi (előszőr). Szombat: Az első férfi. Vasárnap délután: Az ügyvéd és a férje, este: Az első férfi. — Fővárosi Operettszínház. Egész héten minden este: Broadway. — Budai Színház. Kedd: Marinka, a táncosnő. Szerda: Legénybucsu, Csütörtök: Carmen. Péntek: Az erdészlány. Szombat: Lengyelvér. Vasárnap délután: Nani, este: Lengyelvér. — Andrassy uti Színház. Egész héten minden este és vasárnap délután: Inspekció, Jönnek a magyarok, Szerenád, Igazgató ur! tréfák, magán-számok. — Teréz körúti Színpad. Egész héten minden este: A megnyitóműsor. — Royal Orfeum. Egész héten minden este: Néger revü és a szeptemberi varietéműsor.

Szenzációkkal bővül az aradmegyei kereskedő kálváriája

Mind titokzatosabbá válik a terhelő tanu szerepe. — Fantasztikus vádak a terhelő vallomás megszületéséről. — Bonyodalmak a rejtelmes zsarolólevelek körül.

(Arad, szeptember 12.) A pancotai nagyarányú raktárégés bűnesetté szélesült ügyében az utóbbi napokban mind szenzációssabb részletek kerülnek nyilvánosságra, amelyek megvilágítani látszanak azokat a rugókat, amelyek — amint látszik — bizonyos üzleti érdekből egy ártatlan ember sulyos meghurcolását vonták maguk után. Jogi szempontból nézve, már az első pillanatban nem volt kétség aziránt, hogy azok a biztosító társaságok, amelyek a hatalmas raktár biztosítása körül több millió lej erejéig érdekelve voltak, bizonyos kifogásokat fognak támasztani, csak hogy kötelezettségük teljesítésétől megmeneküljenek. Erre ugyanis sürűn volt eset az utóbbi időkben, különösen, amikor nagyszámú biztosítási díjak kifizetéséről volt szó. Azonban van egy másik oldala is ennek a szempontnak és pedig az — és erre támaszkodtak az érdekelt biztosító intézetek — hogy a hatalmas tűz bizonyos gyanús körülmények között tört ki s olyan pusztítást okozott, amely páratlanul állott az utóbbi esztendőben történt tüzesetek között. Ez ugyan még nem volt támaszpont büntény feltételezésére, mindenesetre azonban — mint a kapott információkból világosan kitűnik — kedvező alkalom volt arra, hogy az arizonai kalandor-filmekről ismert kegyetlen embervadászat induljon meg Galó János tűzkárosult nagykereskedő ellen, akinek védője most újabb szenzációs adatoknak jutott birtokába, amelyek az ügy elbírálása szempontjából döntő bizonyítékkal bírnak.

Galó védőjének ugyanis tudomására jutott, hogy Kohn Vilmos, Galó volt alkalmazottja — bizonyára saját lelkiismerete nyomására — uton-utfélen meglepő részleteket mond el arról, milyen fenyegetések árán kényszerítették arra, hogy volt főnöke ellen valljon. Kohn szerint ugyanis Kotz cluji rendőrtiszt az egyik biztosítóintézet megbízásából néhány nappal ezelőtt egy aradi detektív társaságban autót ment ki Pancotára, ahol közölte Kohn Vilmost, hogy letartóztatja és még annyi időt sem engedett neki, hogy rendbeszedje magát, máris betuszkolta az autóból. Aradon aztán a biztosítóintézet illető fiókjába vitték fel Kohn, ahol előbb szép szóval, majd fenyegetésekkel igyekeztek rávenni, hogy a vizsgálóbíró előtt tett második kedvező vallomását vonja vissza és első vallomását tartsa fenn, ami tudvalevőleg sulyosan kompromittálta Galóra nézve. Kohn — állítása szerint — erre nem volt hajandó, mire több ízben bíkacsókat emelt volna rá Kotz, akiről — mint már megírtuk — azt is megállapította Galó védője, hogy rendőrtiszt minőségben fizetéses alkalmazottja az illető érdekelt biztosító társaságnak s aki végül is elérte, hogy Kohn Vilmos testi épségének megóvása végett teljesítette Kotz erőszakos felhívását. Van azonban még — megbízható hírek szerint — ennél sulyosabb adat is Galó védője birtokában, amely szerint az érdekelt biztosító társaságok, hogy a mintegy 9 millió lejt kitevő biztosítási díjösszegetől megmenekedjenek, eleinte csábító ígértekkel halmozták volna el Kohn Vilmost, akinek azt ígérték, hogy amennyiben terhelő vallomást tesz Galó ellen, 300.000 lejt jutalmat adnak neki s ebből az összegből százezer lejt nyomomban folyósítanak is. A bűnügynek ez a meglepően szenzációs része még nincs teljesen tisztázva, mindenesetre azonban valósága esetén döntő fontossága lesz a dolgok további alakulására.

Mindezek után az érdekelteken kívüli jogász körökben is nagy érdeklődéssel tekintenek Kotz keddi kihallgatása elé, amikor is Radu Pascu vizsgálóbíró szembesíteni fogja Kotzot Kohn Vilmost, hogy az állítólagos hamis tanúzásra való rábírás és a hivatalos hatalommal való visszaélés kérdése végleg tisztázódást nyerjen, egyben pedig világosság derüljön arra is, hogy mennyi az igazság Kohn Vilmos meglehetősen fantasztikusnak látszó líreszteléseiben, vádaskodásaiban.

Nagy feltűnést és szenzációt kellett az

Aradi Közlöny tegnapi tudósítása, amely szerint Knapp aradi kelmefestő, Galó rokona, olyan értelmű leveleket kapott, hogy ha egy meghatározott helyre és időben nem tesz le nagyobb pénzösszeget, úgy a levél írója sulyosan terhelő vallomást tesz Galó ellen, az illetékes hatóságoknál. A zsaroló leveleket Knapp átadta az aradi államrendőrségnek, ahol a legügyesebb detektívek vették kezükbe a nyomozást. Ma este nyolc órakor megjelentek a levélben jelölt helyen és a jelzett helyre letettek egy borítékot. A zsaroló levelek írója este nyolc órától tizenegy óráig határozta meg az időt, amikor átveszi a követelt összeget. A detektívek azonban hiába vártak, a borítékért senki sem jelentkezett. A rendőrség bűnügyi osztálya különben most más nyomonkon indult el és a nyomozó hatóságok véleménye szerint a zsaroló levelek fiktívek, valószínűnek tartják, hogy egészen más célt akartak szolgálni, minthogy Knapptól, vagy Galótól pénzösszeget zsaroljanak ki. A nyomozás abban az irányban is megindult és így még szenzációs fordulatok várhatók.

?? Látta-e már ??
magát filmen

Megláthatja magát szerdától az Apollóban.

Oceánrepülés mint operettreklám.

Egy elhunyt bécsi zeneszerző özvegye reklám-célokra át akar repülni az Oceánon. Fall Leó özvegye készülődik a nagy utra.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) „Az elvált asszony”. „Stambul rózsája” és más világhírű operettek két év előtt elhunyt komponistájának, Fall Leónak özvegye az Oceán átrepülésére készülődik. Fall Leó már meg is vásárolt erre a célra egy osztrák gyártmányú, angol motorral felszerelt repülőgépet és szerződést kötött egy pilótával, aki a gépet vezetni fogja.

Az aeroplánon a nagy utra szükséges átalakítások már folyamatban vannak és Fall Leó még ebben az évben meg akarja kísérelni az Amerikába való repülést.

Művészi körökben a tervvel kapcsolatban azt beszélnek, hogy a repülés Fall Leó műveinek kiadója finanszírozza. A kiadó és Fallé azt hiszik, hogy a vállalkozás kitűnő reklám lesz Amerikában. Fall Leó operettjei számára és az összes amerikai színházak sietnek majd Fall műveit előadni. — Érthetetlen okokból ugyanis Fall nem olyan népszerű Amerikában, mint Lehár vagy Kálmán és Európában óriási sikert aratott operettjei közül alig egy-kettő került Amerikában bemutatásra.

Bécsi színházi körökben Fallné vállalkozása elé érthetőleg nagy érdeklődéssel tekintenek.

Új könyvek.

Csehov: A vizsgálóbíró. A Népszavakönyvkereskedés teljes magyar Csehov-kiadásának 5. kötete. Budapest, 1927. Csehov Antal időrendben utolsó a XIX. század orosz klasszikusainak sorában és ma is egyike a hatalmas orosz irodalom legkimagaslóbb alakjainak. „A vizsgálóbíró” címen most megjelent kötet harminc elbeszélését tartalmazza, melyek mind valóságos iskolapéldái művészetének. Hősei az orosz polgári osztály jellegzetes képviselői a maguk igazi mivoltában. Csehov írói eszköze a humor, de nem pusztán az olvasó megnevettetéséért, nem is támadó céllal, nevetése szomorúságát takarja, nevet, hogy sirnia ne kelljen. „A vizsgálóbíró” című kötetnek minden egyes elbeszélése valóságos életmenny. „A színész halála”, a „Törvényszéken”, „Halotti mise”, „A boszorkány” kis megrázó tragédiák, a „Bűnös dolog” pompás tragikomédia, az „Otthon” bájos idill, a „Foltosfejű” egyik a világirodalom legszebb állattörténetelnek, melyet valaha megírtak.

Nyilatkozott Satmar leendő püspöke.

Egyesítik az oradeai (váradi) és a szatmári (szatmári) katolikus püspökséget. Nem neveznek ki koadjutort Bornemissza püspök mellé. — Az egyszerű rendpapságtól a püspöki szélig. — Beszélgetés a Nagybányán nyaraló Pazsitny Bonaventura dr. minorita rendfőnökkel.

(Az Aradi Közlöny satmári tudósítójának távirata.) Sok szó esett az utóbbi időkben arról, hogy Pazsitny Bonaventura dr., az erdélyi minoritarend Aradon székelő főnökét szemelték ki illetékes körök a szatmári püspökség várományosának. Már arról is beszéltek, hogy a minoriták rendfőnökét Bornemissza Tibor dr. szatmári püspök mellé koadjutorrá nevezték volna ki. Szállít-szállidogált ez a hír, illetékes helyen cáfolták is azt, míg most aztán szatmári tudósítónk megszólaltatja magát Pazsitny Bonaventura dr., aki jelenleg Nagybányán nyaral. A leendő szatmári püspökkel történt beszélgetésről tudósítónk így számol be:

Pazsitny dr. cáfolja a koadjutori kinevezést.

A minoriták rendjének Aradon székelő főnöke és a szatmári püspöki szék várományosa most Nagybányán tartózkodik. Üdülni ment a kedves városkába, ahol az ottani minoriták vendége. A rendház boltíves, fehér-falu folyosóján készségesen igazítanak utba. A nekik nagyon kedves vendég most fejezte be reggelijét és a rendház fogadótermében imádkozással, olvasással tölti az idejét. Ahogy szemben ülök a meghitt hangulatu teremben, a kényes téma dacára könnyen indul meg a beszélgetés, annyi okos nyíltsággal és olyan megkapó kellemességgel segít keresztül az udvarias tartózkodáson. Most tette félre a breviáriumot és épen újságot olvas. Alig hadditom meg a tapogatózást, máris mosolyogva vág bele a dolgok közepébe:

— Nem vagyok koadjutora a püspök ur 6 eminenciájának, aminthogy nem is lehet szó arról, hogy a püspök ur mellé koadjutort nevezzenek ki. Hiszen a püspök ur nem kérte koadjutort kinevezését, már pedig az ő kérése nélkül sem Róma, sem a bucurasti-i kormány nem nevezhet ki koadjutort a szatmári püspökséghez.

— De nincs is semmi ok arra, hogy a püspök ur mellé koadjutort nevezzenek ki, olyan tökéletesen birtokában van magas kora dacára szellemi képességeinek. Engem kedves szálak kötnek a püspök urhoz, akinek mint nagybányai minorita és misztóffalui plébános alattvalója voltam és sok kedvességét, kitüntető bizalmát élveztem. Így első dolgom volt, hogy nagybányai üdülésem idején tisztelgő látogatást tegyek a püspök urnál.

Szatmár püspöke képességeinek teljes birtokában van.

Az Ég különös kegye az, hogy valaki 88 esztendősen korában annyira friss és minden iránt érdeklődő tudjon lenni, mint a püspök ur. Fizikailag is csak a lábával van baja, de egyébként teljesen egészséges. Szellemiükben pedig utólérhetetlenül üde ma is és olyan érdeklődéssel kíséri a dolgokat, hogy ma is állandóan olvassa a lapokat és érdeklődik minden iránt. Ő eminenciája maga is luzamosabb ideig volt Rómában és látogatásom alkalmával minuciózus részletekig kikérdezett mindenről, hogy milyen változások vannak a vatikáni udvarnál, hogyan vannak azok a dolgok, amelyeket ő római tartózkodása alatt látott, tapasztalt.

Hosszan, melegen, a szeretet, ragaszkodás és gyermeki hála benső hangján beszél Pazsitny az agg szatmári püspökről, akinek utódjául őt szemelték ki a legilletékesebb helyen. Próbáljuk erre a térre vinni át a szót és a nyíltzavu lelkész itt sem burkolózik be sem a titoktartás kényelmes köpenyében, sem az álszerűség könnyen átható kódéba.

A két egyházmegye egyesítése befejezettnek tekinthető.

— Nincs tehát szó koadjutorságról, mondom — de úgy tudom, hogy arról volt szó, hogy ki legyen a szatmári püspök utódja.

— Azok a hírek — mondja a kíváncsi egyházi férfi — amelyek erre vonatkozóan meg-

jelentek, kizárólag kombinációk és tapogatózásoknál nem kell egyébtek tekinteni azokat. Hogy ki lesz a szatmári püspök, erre a ma még — Istennek hála — egyáltalán nem aktuális kérdésre senki sem adhat választ. A római udvarnál másnak is vannak jóakarói, nekem is vannak támogatóim. Távoli kérdés még ez, amelyről ma beszélni sem kell. Amint-hogy — őszintén mondom — az én látogatásom alkalmával a püspök urnál erről szó sem volt, pedig nagyon sokáig időztem ott és nagyon sok mindenről beszélgettünk.

Hívtakoztam azokra a hírekre, amelyek szerint a konkordátumról folyó tárgyalások idején ő is Rómában tartózkodott és ismernie kell a konkordátum-tárgyalások anyagát. Megkérdeztem, mi igaz a két egyházmegye egyesítéséről?

— Ugy tudom, hogy a Vatikán részéről

Arad—Timisoara egy szinikerületben.

Vasárnap megtörtént az erdélyi szinikerületek beosztása. — Szendrey lett az arad—timisoarai szinigazgató.

(Arad, szeptember 12.) Ma délelőtt hazaérkezett Clujról (Kolozsvárról) Szendrey Mihály, az aradi színház igazgatója, aki részt vett vasárnap azon a konferencián, amelyet az erdélyi szinikerületek beosztása ügyében tartottak meg Eftimiu Victor elnöklésével. A szinigazgató erről a tanácskozásról, illetve a szinikerületek beosztásáról a következőket mondotta munkatársunknak:

— Vasárnap folyt le a szinikerületek beosztására irányuló konferencia a cluji (kolozsvári) Opera irodájában, Eftimiu Victor szinészeti vezérigazgató elnöklése mellett. Megjelent az értekezleten Isac Emil szinészeti főfelügyelő is és mondhatom, hogy a tanácskozás igen meleg, közvetlen hangulatban folyt le. Ugy Eftimiu, mint Isac, a kisebbségi magyar szinészet legmesszebbmenő támogatását helyezte kilátásba, majd aztán sor került a kerületek beosztására.

— Az aradi kerület Arad és Temesvárból áll, ezt én kaptam meg. Erdélyi Miklós oradeai (nagyváradi) szinigazgató Oradeán (Nagyváradon) kívül Szatmárt, Nagykárolyt, Nagybányát és Máramarosszigetet kapta meg mellékállomásként. A cluji (kolozsvári) kerület állomásai Clujon (Kolozsváron) kívül Torda, Sepsiszentgyörgy és Brassó. A marosvásárhelyi kerület állomásai Marosvásárhelyen kívül, Nagyszeben, Szászrégen és Deés, ennek igazgatója Fehér Imre. A Székelyföldön Gáspár Jenő és Ferenczy Gyula dr. direktorok osztozkodnak, a többi városban valószínűleg a kisebb társulatok fognak játszani. Ez természetesen csak tervezet, mert a szinigazgatóknak még előbb meg kell állapodniuk az illető városokkal és csak azután kezdhetik meg tényleges működésüket.

— Hallom, hogy távollétem alatt különböző kombinációk merültek fel egyes lapokban jövődó társulatomra, illetve annak ujonnan szerződött tagjaira vonatkozólag, sőt egy állítólagos névsor is nyilvánosságra került. Erre csak annyit mondok, hogy mindez csak találgatás, mivel a szerződöttési tárgyalások még korántsem fejeződtek be, azok majd csak a napokban érnek véget. Addig pedig én magam sem tudom, hogy ki a biztos tag, ki pedig nem. Remélem azonban, most már rövidesen készen leszek az új társulat összeállításával és akkor aktuálissá válik a szezon megkezdése is, úgy Aradon, mint Timisoarán.

A cluji értekezletről a Rador távirati ügy-

honorálják a román kormánynak azt a kívánságát, amely a nagyváradi és a szatmári római katolikus püspökségek, illetve egyházmegyék egyesítését óhajtja. Ez az egyesítés befejezett dolognak tekinthető és ebben az esetben a püspöki székhely megválasztása a püspök joga. Ha az egyesítés mellett egyenrangus lesz a két székhely, úgy a püspök az év egyik részét köteles az egyik székhelyen tölteni, az év másik részét a másikban. Ebben a tekintetben attól is sok függ, hogy mi marad meg az egyesített egyházmegyében a mostani két egyházmegye kerületeiből.

1 Már hosszabbá vált a látogatás, sem-hogy további kérdésekkel zaklassam Szatmár leendő püspökét, akét üdülésében zavart meg ez a látogatás. Ahogy a meleg bucsuzkodás után végignegyek a nagybányai minoriták rendházának hosszú folyosóján, megnyugvással állapítom meg, hogy Pazsitny dr. személyében világos látású, egyenes lelkű, nyílt szavu, mély érzésű magyar pap kerül majd a kettős püspökség élére, akinek bölcsessége, határozottsága meg tudja majd védekezni a jogára alá tartozó sokezer magyar katolikus hívő lelki érdekeit.

nökség esti jelentése viszont a következőképen számol be: Az erdélyi magyar koncesszionált szinigazgatók és Eftimiu Victor között lefolyt tárgyalások alapján tegnap megállapították az erdélyi városok végleges beosztását. A eredeti terv szerint Oradeamaret (Nagyváradot) Clujhoz (Kolozsvárhoz) csatolták; Janovics Jenő lemondott ugyan az oradeai (nagyváradi) állomáshelyről, de Eftimiu a lemondást egyelőre nem fogadta el s így Nagyvárad kérdése még nincs eldöntve. Ennek figyelmen kívül hagyásával az erdélyi városok beosztása a következő:

Janovics Jenő dr.: Kolozsvár, Brassó, Torda, (esetleg Nagyvárad.)

Erdélyi Miklós: Temesvár (hat hétig), Máramarossziget és Szatmár. Ha Janovics lemondását elfogadják, akkor főállomása Nagyvárad.

Szendrey Mihály: Arad, Temesvár és hat hétig Nagyvárad.

Fehér Imre: Marosvásárhely, Nagyszeben, Petrozsény, Székelyudvarhely, Kunszereda, Fogaras, Szászrégen, Kézdivásárhely, Sepsiszentgyörgy.

Ferenczy Gyula dr.: Déva, Lugoj, Zombolya, Resica, Oravica, Nagyszentmiklós, Gyulafehérvár, Nagyenyed, Vulkán, Lupény, Szászváros.

Gáspár Jenő: Beszterce, Zilah, Deés, Szilágysomlyó, Szamosujvár, Nagybánya, Nagykároly, Nagyszalonta, Medgyes és Dicsőszentmárton.

Ez a végleges megállapodás. Eftimiu Victor közölte a szinigazgatókkal, hogy ezen a megállapított beosztáson semmiféle változást nem enged eszközölni. Eftimiu hétfőn Nagyváradra érkezett, onnan pedig Aradra és Temesvárra utazik, hogy személyesen jelen legyen a színházi szezon játékrendjének megbeszélésénél. A szinigazgatókat utasította, hogy szeptember 20-ig szervezzék meg társulatukat és szeptember 25-én kezdjék meg az előadásokat.

— Sikasztással vádolják a posta volt vezérigazgatóját. Bucurestiből jelentik: Az Adeverul nagy feltűnést keltő, súlyos vádat emel Papacostea volt posta- és távirátavezérigazgató ellen. Azzal vádolja, hogy az állam vagyonából négy millió lejt tulajdonított el, olyképen, hogy a jubileumi bélyegekből százhuszezer szériát visszatartott s azt nagy áron eladva, a befolyó pénzt magának tartotta meg.

VÉRÖRÖKSÉG. A főszerepben: Lil Dagover, Robert Scholtz ma a Marosparti mozgószínházban.

HIREK.

Megérkezett a Lindbergh-kalap Aradra.

Sietek megírni, nehogy lekéssünk a nagy szenzációval: a Lindbergh-kalap megérkezett Aradra. Tegnap délelőtt a vasárnapi korzón találkoztam vele. A Kalappal. Büszkén és arisztokratikus göggel ült feszesen egy bájos nő fejen és leereszkedően biccentett, amikor megálltam előtte. Csodálkozva és egyben bizonyos respektussal néztem merész vonalzását, ami valami egészen szerencsés keveréke az Árpád-korabeli sisaknak, az uszó- és a pilótasapkának. Nem tudtam hirtelen elképzelni, hogy mi is legyen ez az új fejfedőkreáció, tehát önagyságához fordultam, akinek egyébként igen értelmes fejcskénjén ült, mint már említettem arisztokratikusan, mint két velszi herceg egyszerre.

— Mondja csak — fordultam diszkrétén önagyságához — mi az a sisakimitáció, amit ott visel? — és ezzel a fejére mutattam.

— Ez nem egy sisakimitáció — sajnált le önagysága tetőtől talpig — hanem egy kalap. Ez a Lindbergh-kalap.

— Lindbergh-kalap?

— Igen. Ilyenben repülte át a Csárli az Oceánt és mi nők ennek emlékére viseljük ezt a kalapot, amelyet maga elég unintelligensül sisaknak nézett. Pláne sisakimitációnak.

Nagyon meglepett ez a spártai tömörség, amivel önagysága röviden Csárliak nevezte az Egyesült Államok címzetes légügyi miniszterét, de aztán egyszerre csak gunyos mosoly kerekítette arcát, sőt — hogy Boross Géza szakkifejezésével éljek — hangosan „elkancagtam” magam.

— Mit nevet? — gyanakodott önagysága.

— Muszáj. Mert most jut eszembe, hogy Lindbergh girardi kalapban repülte át az Oceánt, még pedig ahogy az összes lapok megírták: egy nagyon használt, rossz girardi kalapban. Tehát akkor maguknak használt és nem jókarban levő, sárgult szalmakalapokat...

— Mindegy — vágta el a számat önagysága. — Nem az a fontos, hogy milyenben repülte át, hanem az, hogy ilyenben kellett volna.

Erre a logikára természetesen szó megszokadt, lélegzet bentakadt, csak ép az ajtó mögül nem emelkedett az a bizonyos ősz bárd, mivelhogy csodaszép napfényben zsibongott a vasárnapi korzó. A kalap, a Lindbergh-kalap pedig diadalmasan és ritmusosan ringott melletttem. Irigy, epekedő, csodálkozó és fitymáló nő pillantások hintették be virággal triumfáló utját és én nyugodtan állapíthattam meg: a diadalmenet nagy volt. Siker minden vonalon, amerre csak ment.

Amikor mély meghajlással búcsúztam el az új divathatalmasságtól, tőle, a Kalaptól, rejtélyes mosollyal nézett rám. Akár egy szifonsz. Akár önagysága kék szeme a kalap alatt...

Fóthy Ernő.

— Liberális győzelem a lasi-i községi választáson. Bucurestiből jelentik: lasi-ban ma folytatók le a községi választások. A szavazatok a következőképpen oszlottak meg: liberálisok 6147, nemzeti-parasztpárt 978, munkafront 512. A város tizenháromezer szavazója közül csak nyolcezer szavaztak le. A szavazás eredményéhez képest a teljes liberális-lista győzött.

— Német egyetemi haligatók Aradon. Ma délelőtt négy német egyetemi haligatóból álló karandúlcsoport érkezett Aradra, amely családoknál nyert elhelyezést. A Freiburgból való német kös-kolások két napig maradnak Aradon, azután a környékbeli német községeket látogatják meg, majd visszautaznak tanulmányaik folytatása végett Freiburgba.

— Földrengés lasiban. Bucurestiből jelentik: lasiban ma éjjel két ízben néhány másodpercig tartó földrengést éreztek, amely azonban kárt nem okozott. A rengés iránya délkeletre mutatott.

Megtalálták Nungesserék sajátkezü levelét

A Detroit büszkeségének kényszerleszállása.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Tokióból jelentik: A Detroit büszkesége, amely Tokió felé repült, Nagaszaki mellett kényszerült benzinhány miatt leszállni. A Reuter-ügynökség londoni jelentése szerint a montreali francia főkonzult táviratilag értesítették arról, hogy a Gironde-öböl-

ben egy palackban megtalálták az oceánrepülés első mártírjainak levelét, amely szerint Sable Landtől 20 mérföldnyire a tengerre kényszerültek leszállani. Nungesser anyja ráismert fia irására. A külügyminisztérium megtette az intézkedéseket, hogy Sable szigeten kutatásokat végezzenek.

— Faragó Rezső lemondott a Kereskedelmi Testület elnöki tisztségéről. Faragó Rezső, az Aradi Általános Takarékpénztár vezérigazgatója, a kereskedők bizalma és szeretete folytán már évek óta elnöke az Aradi Kereskedők Testületének, amely vezetése alatt hatalmas fejlődésnek indult. Faragó Rezső nemrég, óriási elfoglaltságára hivatkozva, lemondott erről a tisztségéről és nem volt hajlandó a több oldalról megindult, intenzív rábeszélések sem engedni oly irányban, hogy lemondását megmássa. A Kereskedelmi Testület, mivel Faragót nem lehetett álláspontjának megváltoztatására bírni, sajnálattal volt kénytelen tudomásul venni a lemondást. Az elnöki szék betöltése a legközelebb megtörténik és az eddigi jelek szerint a kereskedők egyhangú bizalma Domán Sándor aradi nagykereskedő felé irányul, akinek személye leginkább alkalmas e szép tisztség betöltésére.

— A pénteki városi tanácsülés programja. Ma délelőtt küldte szét Aradváros vezetősége a meghívókat a városi tanács szeptember 16-iki, pénteki ülésére. A tanácsülés véglegesen megállapított tárgysorozata a következő: 1. Az aug. 5-iki tanácsülés jegyzőkönyvének felolvasása. 2. A tanács július 23-iki részvételtáviratára a Királyi Ház miniszterétől érkezett választávirat felolvasása. 3. Angel István dr. polgármester javaslata, hogy néhai Öfelsége Ferdinánd királynak szobrát emeljenek Aradon. 4. A polgármester jelentése az aug. 13-19-ig. Milotéanu vezérfelügyelő által tartott pótvizsgálatról. 5. A permanens bizottság tegnap esti pénztárvizsgálatáról szóló jegyzőkönyv felolvasása. 6. A belügyminisztérium által jóváhagyott költségvetés bemutatása és a kulturális szolgálat felállítására. 7. A tisztviselők kérelme segélyért. 8. 700.000 lejes rendkívüli hitel nyitása a csuci kőbánya kitermeléséhez. 9. 319.948 lejes rendkívüli hitel nyitása a cluj Opera szubvenciójához. 10. 40.000 lejes rendkívüli hitel nyitása Szendrey Mihály, a magyar színház igazgatója segélyére. 11. 84.000 lejes rendkívüli hitel nyitása a tankötelesek összeírásának költségeire. 12. Rendkívüli és póthitelek nyitása a pénzügyi szolgálat által összeállított kisebb kiadásokra. 13. A színház bérbeadása az 1927-1928. évadra Szendrey Mihály-nak, a magyar színházszövetség igazgatójának. 14. A három autobus beszerzésére kiírt árlejtés eredményének jóváhagyása. 15. A színházi villanyfűtés-rendszer elkészítésére kiírt árlejtés eredményének jóváhagyása. 16. A kövezési munkálatok beosztása. 17. Indítványok és interpellációk.

— Halálozás. Löwinger Lukács Samu életének 59. évében elhunyt. Temetése ma délután 5 órakor lesz az izraelita temető halottasházából.

Özvegy Gruber Sándorné, szül. Schiwerk Erzsébet, szeptember 11-én életének 69-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése a felsőtemető halottasházából lesz 13-án délután 5 órakor. Az özvegy asszony halálát nagykiterjedésű rokonság gyászolja.

— Tagányi Sándor dr. eladja összes aradi ingatlanait. Tagányi Sándor dr., aki hosszú időn át Arad gazdasági életének egyik jelentős tényezője volt, elhatározta, hogy tulajdon összes aradi ingatlanait. A Millennium-épület eladásáról már beszámoltunk és megemlítettük, hogy tárgyalások folynak a Fehér Kereszt-szálloda eladásáról is. A napok óta tartó tárgyalások ma eredménnyel végződtek és Tagányi Sándor dr. egyfelől, Kornis Márton fatermekő, a Kornis Zsigmond- és Márton-cég belfagya másfelől, ma délután már alá is írták az adásvételi szerződést. A Fehér Kereszt 12 millió lejes áron került Kornis Márton birtokába, aki értesülésünk szerint a bérleti szerződés lejártá után saját kezelésbe veszi át a szállodát. Tagányi Sándor dr. különben tárgyalásokat folytat még a színházzal szemben lévő egyemeletes házának eladására vonatkozólag is, amelyre a Marmorosch és Blank tett

ajánlatot. A bank azonban ma visszavonta ajánlatát, mivel az épület nem felel meg céljainak és így most három és fél millió eladási alapon Tagányi Sándor dr. újabb tárgyalásokat kezd más ajánlattevőkkel.

— A Kilenyi-Vass-család jubileumi ünnepe. Impozáns külsőségek között folyt le vasárnap Aradon a Kilenyi-család négyes ünnepe, amelyről már szombati számunkban hírt adtunk. Délelőtt 11 óra tájban indult el az aranylakodalmas Kilenyi-házaspár házából a menet a minoriták temploma felé. A menet elején haladtak Kilenyi János unokái, akiket a leánygyermek követek. Ezek után haladt a jegyespár, Vass György, a vőlegény, Kilenyi János unokája és Grallert Berta, a bájos menyasszony. Őket követte az egybekelésük 5. évfordulóját ünneplő Hehs-házaspár: Hehs László és felesége, Kilenyi Magda. Utánuk Vass Gusztáv ny. Acsev. főfelügyelő és neje, Kilenyi Erzsébet mentek, akik ezüstlakodalmukat ülték meg ezen a napon és őket követte az aranylakodalmas pár: Kilenyi János ny. városi főszámvéző és felesége, Barra Katalin, aki gyönyörű, aransárga rózsákból és arany kalá-szokból álló koszorút vitt kezében. A jubilánsok és családtagjaik fél 12-kor misét hallgattak, amely után dr. Lakatos Ottó plébános egyházi áldásban részesítette őket és szép beszédet intézett hozzájuk. Ezután a zsúfolásig megtelt templomban lévő előkelőségek üdvözölték a jubilánsokat, akik meghatottan köszönték meg ezt a jóleső szeretetnyilvánulást. A templomból a Fehér Keresztbe vonultak át a családtagok, ahol szűk családi körben ebéd volt, amelyen Vass Gusztáv az aranylakodalmasokra és a Hehs-házaspárra, Striegl József tanár pedig az ezüstlakodalmasokra és a jegyespárra üritette poharát. Tisztelet és barátai nevében, egy küldöttség élén Deutsch Andor üdvözölte Kilenyi Jánost, aki meghatva mondott köszönetet.

— Segélyt kér egy tűzkárosult aradi földműves. Még a tavasszal történt, hogy egy villámcsapás felgyújtotta Motu Florea arad-gáji lakos kis házát, amely egyedüli vagyonát képezte. A kétségbeesett gáji földműves most Angel István dr. polgármesterhez folyamodott segítségért. A polgármester most megbizta a mérnöki hivatalt, hogy állítsa össze a ház felépítéséhez szükséges anyagok listáját, majd társadalmi akciót indít az anyagok összegyűjtése érdekében. A polgármester az egyes vállalatokat is fel fogja kérni, hogy járuljanak hozzá adakozásaikkal a szegény földműves talpraállításához.

— Házasság. Bineth Boriska, néhai Bineth Ignác borkereskedő leánya és Leichter Aladár mérnök folyó hó 11-én Budapesten házasságot kötöttek.

— Aradi kereskedő sarkóvafása. Tegnap délelőtt 11 órakor avatták fel ünnepélyes keretek között az aradi izraelita temetőben néhai Sáfán Emil aradi kereskedő sarkóvát. A felavatáson a családtagjai és az elhunyt kereskedő ismerősei és tisztelői jelentek meg. Vágvölgyi Lajos dr. főrabbi szép beszéd keretében méltatta az elhunyt érdemeit, majd megkezdődött a felavatási szertartás amelyet Vágvölgyi dr. főrabbi és Weisz kántor végeztek.

— Felmentették a Timok-divízió parancsnokát. Belgrádból jelentik: A belgrádi katonai törvényszék két napos zárt tárgyaláson tárgyalta — mint megírtuk — Kondics Vladimir tábornok ügyét, akit az ügyvésség azzal vádolt, hogy édeszte elő 1914. augusztus 24-én a Timok-divízió katasztrófáját. A vádirat szerint Kondics tábornoknak az volt a szerepe, hogy hátba támadja az előrenyomuló osztrák-magyar hadsereget, de ez a terve nem sikerült és kizárólag rajta mulott, hogy hadserege felmorzsolódott. A bíróság a tárgyalás folyamán meggyőződött Kondics tábornok ártatlanságáról és felmentette a vádlottat.

Oszi divatujdonságok

nagy választéka megérkezett
SZÉKELY MIHÁLY divatruházása
Plata Avram Iancu 20. (Szabadság-tér.)

— Pacha püspök beszentelte a rétháti templomot. Pacha Ágoston püspök tegnap Rétháton volt, ahol az ottani bucsu alkalmával ünnepélyes keretek között beszentelte az újonnan átalakított római katolikus templomot. A püspök nagy papi segédlettel ünnepélyes misét pontifikált, majd szentbeszédet mondott. Timisoarára (Temesvárra) való visszaérkeztek Pacha Ágoston püspök tegnap délután megnézte a józsefvárosi bucsut és látogatást tett a józsefvárosi plébánián is.

— A romániai nyomdatulajdonosok szövetségének nagyváradi ülése. A romániai nyomdatulajdonosok szövetsége most tartotta országos kongresszusát Oradeán (Nagyváradon). A kongresszus kezdetén Sonnenfeld elnök és a vezetőség visszalépett, mire megválasztották az új vezetőséget, mely így alakult: Elnök Bossel Sándor, ügyvezető elnök Brenner Mór, társelnökök Sonnenfeld Gusztáv és Vékás István dr.

— Az aradi Iparos Otthon szombat este tartotta meg második műsoros családi összejövetelét, amelyen nagy közönség kitűnő hangulatban ünnepelte a rutinos szereplőket. Különösen kiemeljük Szabó Eszti nagyszerű zongorajátékát, melyet zajos tapssal honorált a közönség. Mangelusz Irén román tánc, amelyet Mangelusz Jolán kísért ügyesen zongorán, nagy tetszést aratott. Majd Reichenberg Mici balletjét és bájosan előadott magánjelenetét tapsolta meg a közönség. Selean Moise román dalaival, de különösen a Két Gránátos elénkelésével szerzett nagy elismerést. Végül Buday Mihály zongorakiséréte mellett Halbauer János magántáncai keltettek óriási derűtséget. Táncait háromszor kellett megismételnie. A termet zsufolásig megtöltő közönség alig akart távozni, s kitűnő hangulatban a hajnali órákig együtt maradt.

— Siketnéma ember tragédiája. Jelentték ma az aradi ügyészségen, hogy Nistor Sándor covasinti siketnéma, valószínűleg vigyázatlanságból, a község határában lévő mély kutba esett és mire rátaláltak, már halott volt. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— Filmdráma készül Aradon aradi szereplőkkel. D. Marulescu és Martin János aradi vállalkozók vezetésével tegnap filmfelvétel volt az aradulnoui (ujaradi) tündérbertben, ahol Marulescunak egy érdekes tragédiáját vették fel filmre. A tragédiában csupa aradi szereplők játszanak, köztük több ismert nevű aradi férfi és nő. A film bemutatása iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— Budapestre szökött a csernovitzi sikkasztó főhadnagy. Bucurestiből jelentik: Majerent főhadnagy, aki büntetésével, Gerber hadnaggyal együtt a csernovici hadtest pénztárából négy és fél millió lej sikkasztott, Budapestre szökött. A csernovitzi rendőrség táviratilag kérte a budapesti rendőrfőkapitányságot a megszökött sikkasztók letartóztatására.

— Az aradi vasutasok nem sztrájkolnak. Az Aradi Közlöny legutóbbi számában megírta, hogy a timisoarai (temesvári) vasutigazgatóság technikai alkalmazottai sztrájkmozgalmat indítottak, mert a fizetésrendezésről szóló törvényt hatályon kívül helyezték. Az aradi vasuti munkások és alkalmazottak a rendőrprefektus utján arra kérték fel szerkesztőségünket, hogy ők nem azonosítják magukat a timisoarai (temesvári) mozgalommal és semmiféle sztrájkba nem hajlandók belemenni.

— Lelepleztek egy orosz pénzhamisító bandát. Frankfurtról jelentik: Nagyszabású pénzhamisítást leleplezett le a rendőrség. Egy nemzetközi orosz pénzhamisító banda, amelynek székhelye Párisban volt, elárastotta a világot hamis bankjegyekkel. A banda tagjaiból eddig csak Sadatinaz Vilyt sikerült letartóztatni.

— Október elsején kezdődhet a nyulvadászat. Az aradi vadászati felügyelőség közli, hogy a hivatalos lap szeptember 8-iki számában minisztertanácsi rendelet jelent meg, mely kimondja, hogy a nyulvadászat további intézkedésig nem szeptember 15-én, hanem csak október elsején kezdődhet és tart január 15-ig.

Erzsébet Mozgó BEN-HUR

Ma, KEDDEN d. u.
4, 6 és 9 órákor

filmremek! Világ sláger!
Kibővített eredeti zenekísérettel.
Ne mulassza el megnézni!
Pénztárnyitás d. u. 2 órákor!
Tisztelet és kedvezményes jegyek csak a
délutáni első előadásra érvényesek!

A kisantant nem lép fel a Rothermere-akcióval szemben

Döntés előtt áll a magyar optáns-pör. — Scialoja mond véleményt a fogas kérdésről. — Románia visszautasítja a hágai döntőbírósgát.

(Az Aradi Közlöny genfi tudósítójának távirata.) A kisantant külügyminiszterei fontos tanácskozást tartottak, amelyről a következő hivatalos kommunikát adták ki:

A kisantant külügyminiszterei szombaton, szeptember 10-én Genfben megbeszélést tartottak a jelenlegi nemzetközi helyzetről és a napirenden levő kérdésekről. A három miniszter elhatározta, hogy megteszik a szükséges intézkedéseket mindama akciók ellensúlyozására, amelyek a jelenlegi rend és béke ellen irányulnak és a leszerelést veszélyeztetik. Megállapodtak abban is, hogy később fogják kitűzni legközelebbi összejövetelük időpontját, amelyet Bucurestiben tartanak a jövő év folyamán.

A kisantant külügyminisztereinek tárgyalása alkalmából a Central European Observer azt írja, hogy értesülése szerint a kisantant külügyminiszterek elhatározták, hogy nem lépnek fel a Rothermere akcióval szemben, mert nem tartják az akciót komolynak. Dr. Lupu, a román delegáció egyik legtevékenyebb tagja úgy nyilatkozott a sajtónak, hogy a trianoni békeszerződés nem érinthető, mert az minden béke alapja. Elképzelhetetlen egy autonóm Erdély, hozzá önálló parlamenttel, erre Romániában senkisésem gondol komolyan. A hágai döntőbírósgát elvét nem fogadják el, mert évekig tartana az optáns-ügy elintézése. Azt fogják mondani a Népszövetségnek: menjen és vegye el a parasztoktól a

földet. Próbálja meg azt, ami amugy sem fog sikerülni. A Rothermere-ügyről kijelentette Lupu dr., hogy Rothermere távol van Európától és csupán arról van szó, hogy a magyarok ügyesen dolgoznak az angoloknál, akiknek tökélekedtségek van Magyarországon. Ne ringassák azonban magukat illúziókban, mert csalódni fognak.

Az Est genfi értesülése szerint a Chamberlain elnöklése alatt levő hármastanács több ízben folytatott tanácskozásokat a román-magyar birtokper ügyében. Chamberlain eleinte kompromisszumos megoldásra gondolt, azonban alapos megfontolás után az angol külügyminiszter belátta, hogy érdemleges megoldást a Népszövetség nem hozhat. Minden egyes esetet külön kellene a kártérítés szempontjából megvizsgálni. Ezért Scialojához fordult szakvéleményért, miután a volt olasz miniszterelnök egyike az elismert nemzetközi jogi szaktekinélyeknek. Scialoja kijelentette, hogy az ügyet más jogászokkal is megvitatja és csak azután ad véleményt. Chamberlain egyébként siettetni akarja a döntést, mert véleménye szerint a halogatás csak árt a népszövetségi tanács tekintélyének. Valószínű ezért, hogy Durand, Motta és Lupu dr. felszólalása után bezárják az általános vitát és az ügy a legközelebbi napokban már a tanács elé kerül. Valkó magyar külügyminiszter ma hosszasan tárgyalt Grandi olasz államtitkárral az ügyben.

— Dr. Albu István, az aradi nőiklinika és bábaképző igazgató-tanára szabadságáról hazatérve rendelkezését megkezdte.

— Néhai Fischer Eliz, az aradi zsidó leányárvaház alapítója síremlékének felavatása f. hó 18-án, délelőtt 11 órákor lesz az aradi zsidó temetőben.

— Az állami polgári leányiskola Str. Baritiu No. 16. (Rákóczi-u.) román és magyar tagozata jelenti, hogy a javítóvizsgát tett tanulók beiratkozása szept. 17-ig tart. Igazgatóság.

Poloskairtást, parkettaszurolást vállal
LOVASKÁROLY
Str. Oltuz 111. (Illás-ucca), 4674

Érdekes párisi házasság

Gaston Bergery, Herriot volt kabinetfőnöke, elvált feleségétől és elvette Lubov Krasszint, az elhunyt szovjetnagykövet leányát, aki most vált el első férjétől, egy előkelő francia arisztokratától.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójától.) Egy szenzációs házasságról beszél ma mindenki Párisban, bár a róla szóló hírt csupán egy jobboldali napilap, az Avenir (Millerand újságja) közölte. A VII-ik kerületi előjáróság Párisban — az Avenir közlése szerint — házasságot kötött néhány nappal ezelőtt Lubov Krasszin, a nemrégiben elhunyt volt párisi és londoni orosz nagykövet, Krasszin, leánya Gaston Bergeryvel, Herriot volt kabinetfőnökével, aki 1924—25-ben, Herriot miniszterelnöksége alatt a legbizalmasabb munkatársa volt a jelenlegi közoktatásügyi miniszternek a Quai d'Orsay.

Bergery ügyvédember, aki ideiglenesen a háború után a jóvátételi bizottságnál dolgozott s egyúttal a francia radikális szocialista párt legér-

tékesebb fiatal tagjaihoz tartozott. Szolgálatait Herriot még akkor tanulta meg értékelni, amikor még nem volt miniszterelnök, ennek ellenére általános csodálkozást keltett Párisban, amikor az alig 32 éves fiatal Bergery került a Quai d'Orsay legfontosabb pozíciójába.

Bergery fontos szerepet játszott a Dawes-egyezmény 1924. londoni tárgyalásai alkalmával, ezenkívül közreműködött ennek a bizottságnak a munkálataiban, amely de Monzie elnöklése és vezetése alatt kereste a szovjetkormányval a meg egyezés utját és készítette elő ennek „de iure” való elismerését.

Mikor Herriot megbukott, Bergeryt fontos misszióval Észak-Amerikába küldte a kormány, feladata volt itt annak a francia propagandának vezetése és irányítása, amelynek célja a hadiadósságok fizetésének lehető előadása volt. Amerikából visszatérve Bergery újból folytatta tevékenységét, — majd elvált feleségétől — megkötötte a Krasszin leányával második házasságát, miután Krasszin leánya — ezt még az Avenir sem írta meg — elvált első férjétől, aki a régi francia arisztokrácia egyik legelőkelőbb, de elszegényedett tagja volt.

— Rendőri hírek. Tritthaller Ferenc aradi építész feljelentést tett a rendőrségen, hogy nagybőrből téglát elloptak tőle. A nyomozás megindult. — Deák Julia feljelentést tett, hogy lakásából nagymennyiségű ruhaneműt elloptak. A rendőrség letartóztatta Szabó István napszámot, aki a lopást beismerte. Átkísérték az ügyészségre. — A rendőrség ma letartóztatta Kovács Gizella cselédleányt, akinél nagymennyiségű lopott ruhaneműt találtak. — Szabó Ferenc aradi lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy lakásába betörték és nagymennyiségű értéktárgyat loptak el. A rendőrség megindította a nyomozást.

Lindbergh Onre nézett a levegőből, meggyőződhet róla az

Apollo filmfelvételénél,

mely filmszkeccs kerekében lesz szerdától.

KÖZGAZDASÁG.

Megint megkezdtek a vállalati kormánybiztosok kinevezését.

Négy csernovici nagyvállalathoz neveztek ki kormánybiztosokat.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Emlékeztet, hogy az Averescu-kormány a múlt évben a sibiui (nagyszebeni) Allgemelne Sparkassa pénzintézethez és a nagybányai Phönixhez kormánybiztosokat nevezett ki, de az eljárás következtében támadt felzúdulás miatt kénytelen volt a kormánybiztosokat visszahívni. Annál nagyobb meglepetést kelt most, hogy a kormány ugyancsak a kormánybiztosok kinevezésének eljárásához folyamodott és

egyelőre csak Csernovicban négy nagyvállalathoz nevezett ki kormánybiztosokat, mégpedig Bindermann és Kindler papírnagykereskedéshez és a Dulca cipőgyárhoz Cain Kornélt, a Stika állami termékeket feldolgozó gyárhoz és az Intex textilgyárhoz Logican Dumitru. A kormánybiztosok hatáskörét külön rendelet fogja szabályozni. Kereskedelmi és ipari körökben a kormánybiztosi kinevezések nagy meglepetést keltettek. Az ipari érdekeltségek erélyes közbelépésre készülnek.

Zürichben 3.18, Párisban 15.70 a lej.

Helyi valutaárak. (Szeptember hó 12.)

Kifizetések: Berlin 38.90, Amsterdam 65.60, Newyork 163.25, London 795, Páris 6.41, Milánó 8.95, Prága 4.85, Budapest 28.60, Zágráb 2.88, Bécs 23.65, Zürich 31.50. — Árú: Márka 38.50, dollár 162, angol font 790, francia frank 6.40, olasz lira 8.90, cseh korona 4.80, pengő 28.60, dinár 2.85, osztrák schilling 23, svájci frank 31.50. — Pénz: Márka 37.50, dollár 160.50, angol font 780, francia frank 6.20, olasz lira 8.70, cseh korona 4.75, pengő 28.40, dinár 2.75, osztrák schilling 22.70, svájci frank 31.20. — irányzat: tartott.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Szept. hó 12.)

Kifizetések: Páris 6.39, Berlin 38.75, London 791, Newyork 162.50, Milánó 8.90, Zürich 31.45, Bécs 22.95, Prága 4.83.50. — Valuták: Napoleon 653, német márka 38.50, leva 1.24, török lira 0.82, angol font 788, svájci frank 31.50, francia frank 6.43, olasz lira 9, drachma 2.10, dollár 161, dinár 2.89, lengyel zloty 18.30, osztrák schilling 23.35, magyar pengő 28.75, cseh korona 4.84.

Zürichi tőzsdenyitás. (Szeptember hó 12.)

Berlin 123.35, Amsterdam 207.80, Newyork 518.56.25, London 2521.25, Páris 20.32.50, Milánó 28.20, Prága 15.37, Budapest 90.75, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.18, Bécs 73.10.

Zürichi tőzsdezárlat. (Szeptember hó 12.)

Berlin 123.32.50, Amsterdam 207.80, Newyork 518.52.50, London 2521, Páris 20.33, Milánó 28.20, Prága 15.37, Budapest 90.75, Belgrád 9.13.25, Bucuresti 3.18, Varsó 58, Bécs 73.10.

= Megszüntették a vasuti üzletvezetőségeket. Bucarestből jelentik: Megbízható hírek szerint N. Teodorescu vasuti vezérigazgató azzal a tervvel foglalkozik, hogy teljesen megszünteti az ország területén működő öt CFR üzletvezetőséget. Eszerint tehát az államvasutak központi igazgatósága a jövőben közvetlenül a forgalmi felügyelőségekkel fog dolgozni, az üzletvezetőket pedig ellenőrző szolgálattételre fogják beosztani.

= A szeszszindikátus vezetősége. Bucaresti értesülésünk szerint a szeszszindikátus végrehajtó bizottsága betöltötte a szindikátus vezető tisztségét. Vezérigazgató lett Erdős Zsigmond nagyváradi szeszgyáros, akinek a szindikátus összehozása körül tényleg a legnagyobb érdemei vannak, helyettesel pedig Kálmán Oszkár nagyváradi és Efraim bucaresti-i szeszgyárosok. A kinevezéssel kapcsolatban megkezdtek az iroda beszerzését is. A szindikátus még ebben a hónapban megkezdheti működését egyidejűleg azzal, hogy a pénzügyminisztérium rendeletileg fogja szabályozni az eladásokat, az előzőleg történt kitételek lebonyolítását és megállapítja az országosan kötelező egységes szeszárakat.

litását és megállapítja az országosan kötelező egységes szeszárakat.

= Változatlan maradnak a forgalmi- és luxusadó közepárai. Bucarestből jelentik: Lapedatu helyettes pénzügyminiszter ma aláírta azt a rendeletet, amely kimondja, hogy a forgalmi és luxusadó kiszámítására szolgáló egységes tarifában foglalt árközeparányosok december 31-ig érvényben maradnak. Évvégéig tehát a 15, 10, 2 és 1 százalékos forgalmi és luxusadót úgy az importőröknek, mint a belföldi üzemeknek a jelenlegi irreális átlagárak alapján kell fizetniük.

= Három csőd Timisoarán (Temesváron). A timisoarai (temesvári) törvényszék csődbírósa ma három csődöt nyitott meg. Elsősorban Schwarz Sándor timisoarai (temesvári) kereskedő kérvényét tárgyalta, aki 23.000 lej követelése erejéig Haunold Cecilia, a Korona helyiségeinek bérleje ellen kért csődöt. A bíróság elrendelte a csődöt. Lenhardt Géza utóda józsefvárosi uridivat kereskedő ellen Gutfreund Emil timisoarai (temesvári) fehérneműgyáros 25.000 lejes követelése erejéig kért csődöt, amit szintén elrendeltek. A mai tárgyaláson a Farmacon gyógyáru-cég ellen is csődöt rendeltek el, amit Bauer Imre dr. 20.000 lej és Mannheim Géza dr. 20.000 lejes követelése erejéig kért. A csődtömegmondnok itt Botez Demeter dr. timisoarai (temesvári) ügyvéd lett. A követelések bejelentési határideje október 15. Nagy feltűnést keltett, hogy a hat millió lej aktivitással rendelkező vállalat ellen 40.000 lejért csődöt rendelnek el.

Látta-e már magát filmen?

Megláthatja magát szerdától az APOLLOBAN.

Rádió-műsor.

Kedd, szeptember 13. Wien. 21. Schubert-est. — Pozsony. 17.45. Hangverseny. — Milano. 20.45. Operett-előadás. — Boroszló. 20.10. Szimfonikus hangverseny. — Prága. 20.10. Fuvószenekari hangverseny. — Nápoly. 20.30. Hangverseny. — London. 19.30. Kamarazene. — Leipzig. 20.15. Az örök szerelemről (hangverseny.) — Stuttgart. 20. Népdalest. — Frankfurt a. M. 16.30. Fall-operettek. — Róma. 17.45. Hangverseny. — Berlin. 19.30. Operaelőadás. — München. 20.30. Vidám est. — Budapest. 9.30. 12 és 15. Hírek, közgazdaság. 17.30. Zongoratrío. 20. Bartók Béla zongorahangversenye. 22. Cigányzene.

APOLLOBAN ma, kedden

SEJK FIA SEJK FIA SEJK FIA

Rodolpho Valentino és Bánki Vilmaival.

Ezt megelőzi:

Fuss vagy fizess.

Halramboy burleszk 2 felv. — Taps és a kártyavető. — Trükk film 1 felv.

Az előadások 5, 7 és 1/10 órakor.

SPORT

„Károly kupa” atlétikai verseny.

A TAC lett a díj idei védője.

Jó rendezés, néptelen mezőnyök és közönsé idők jellemezték a versenyt, melyet ez évben a TAC reorganizált atlétagárdája nyert meg 8 első helyet szerezve. Az egyes versenyszámok győztesei a következők: 100 m. Péter (TAC). 200 m. Péter (TAC). 400 m. Kardos (AAC). 800 m. Kardos (AAC). 1500 m. Petrescu (Stadiul Roman). 5000 m. Petrescu (Stadiul Roman). 10.000 m. Scheirich (TAC). 110 m. gátfutás: Albricht (Olympia) 16.6 mp., a verseny egyetlen kiemelkedő eredménye. 400 m. gátfutás: 1. Virgil (Stadiul Roman). 4×100 m. staféta: TAC csapata. Olimpiai staféta: AAC csapata. Magasugrás: Stefan (Coltea). Magasugrás helyből: Péter (TAC). Távolugrás: Fischer (TAC). Távolugrás helyből: Péter (TAC). Rudugrás: Titz (Olympia). Hármassugrás: Fischer (TAC). Súlydobás: Fritz (Coltea). Diszkoszvetés: Popp Zorilla (Coltea). Gerelyvetés: Rottmann (Olympia). Kalapácsvetés: Bodea (Coltea).

O Az AMTE döntetlenül játszott Oradea-Maren. A Törekvés 15 éves jubileumán Váradon szerepeltek a piros-feketék és a jubileumi ünnepséghez nem méltó durva keretek közt 3:3 (2:0) arányban eldöntetlenül végeztek a legjobb váradi csapattal szemben. Auer II. goal-jait a Törekvés Török I., Török III. és Székely (11-esből) révén egalizálta.

O Bajnoki mérkőzések Timisoarán. Kínizsi—Rapid 7:0 (1:0). A Kínizsi újra formában van. — Banatul—TMTE 2:0 (0:0). — ZsSE—UDR 1:0 (0:0). Osztályozó mérkőzés. — Curtici. ATE komb.—Frontiera 6:4 (3:3). Barátságos.

O Barátságos meccsek. Cluj. Haggibbor—KAC 3:0 (2:0). CFR—RMS 5:1 (4:1). Barátságos footballmérkőzések. — Arad—Temesvári 7:3 (4:2). Hazenamérkőzés.

O Pozsony—Budapesti amatőr válogatott 4:2 (3:0). A pozsonyiak első félidőben szerzett előnyét a második félidőben frontba jövő pestiek már nem tudták behozni.

O Az AMTE tisztújító közgyűlése. Az AMTE vasárnap délelőtti közgyűlésén titkos szavazással, de a végeredményben egyhangúlag Motorca Coriolant választották meg elnök-ké. Titkár Eberhardt, jegyző Lapos lett. A gyűlés végén Motorca Coriolan tartalmas székfoglaló beszédet tartott, amelyben kijelentette, hogy teljes erejével azon lesz, hogy a munká-

Pompásan sikerült felvételek az aradi korzóról és a város szép részleteiről.

Csak 5 és 1/10-kor. Szerdától az APOLLOBAN. Csak 5 és 1/10-kor.

Légből kapott szerelem

Lindbergh Erdélyben.

Látványos filmszkeccs 3 filmrész és 3 színpadi felvonással.

A színpadi főszereplők:

Horváth László, Misoga László.

Szkeccs előadásai csak 5 és 1/10-kor kezdődnek. — 7 órakor rendes mozi előadás: Elveszett kimenő, vigjáték 8 felv., COLEEN MOORE-val.

Uránában

Kedden Kettős műsor! utóljára

Mesai nagybácsi Berlinben

vagy egy rosszul sikerült kiruccanás vizjáték 8 felvonásban. Főszereplők: LIANE HAID és JAKOB TIEDTKE. Ezt megelőzi:

AZ IRODA TÜNDÉRE

életkép 6 felv. Főszerep. a közkedvelt Alice Terryvel.

Előadások kezdete 5, 7 és 1/10 órakor.

sok sportját a tradíciókhoz hiven fejlessze és előrevigye.

O Az aradi országos ebkiállítás és műkorcsolyaverseny 1927. okt. 2-án, reggel 8 órai kezdettel az aradi Neptun-fürdő helyiségében lesz. Nevezni lehet Gyarmathy Géza klubtrénernél Piata Pestelor 8. sz. 2—fél 3-ig; Palkovits-étteremben (városházával szemben) fél 1-től fél 2-ig és Lovasberényi-étteremben este 9—12-ig. Nevezési határidő szeptember 26. este 12-ig.

O Magyar ligabajnokság. Budapestről jelentik: Tegnap teljes üzem volt a profiligában, 5 mérkőzés a favoritok győzelmét hozta, míg a Hungária—Ujpest derby-mérkőzés erős küzdelem után a kék-fehérek reorganizált csapatának minimális győzelmével végződött. Részletes beszámoló: Hungária—Ujpest 1:0 (0:0). A mérkőzésen Ujpest támadott többet, azonban csatáral nem tudtak goalt löni, ezzel szemben a II. félidő 25. percében Hirzer szép passzát Jenny goalá értékesítette, így a Hungária hagyta el a győztesként a pályát. — Ferencváros—Bástya 5:0 (3:0). A Ferencváros nagy lendülettel játszott, könnyű győzelmet aratott. Turay, Takács (2) és Szedlacek (2) lötték a goalokat. — Nemzeti—Bocskay 4:1 (2:1). Az újdonsült elsőosztályú csapat igen gyengén szerepelt, s Rémay III. (3), Bihámi goaljai révén a pestiek végig kezükben tartva a mérkőzést, biztosan győztek. Az „ehrengal” Markos érdeme. — III. ker.—Attila 4:1 (2:1). A másik ujonc sem váltotta be a hozzáfűzött reményiséget, s Horváth (3), Konyor goaljaival szemben csak Siklóssy tudott goalt rugni az óbudaiak hálójába. — Kispest—Vasas 3:2 (1:1). Erős küzdelmet vívott egymással a két csapat, s végül is a hazai pályán játszó kispestiek kerültek ki győztesként. Szabó (2) és öngool, valamint Grünfeld, Himmel rugták a goalokat. — Sabaria—Budai 33-as 3:0 (2:0). A Szombathegyen lejátszott mérkőzésből, mint előrelátható volt, a Sabaria került ki biztos győztesként. Goaljait Stöffán és Tárnok (2) lötték. Különben a Sabaria volt az egyetlen vidéki csapat, amely vasárnap győzni tudott.

O Kehrling nyerte Magyarország teniszbajnokságát. Budapestről jelentik: Magyarország teniszbajnokságát a kitűnő formában lévő Kehrling nyerte meg a sok nem-

zetközi versenyző között. A döntőben Stokengin (francia) volt az ellenfele. A férfi-párost Kehrling—Péteri dr. pár nyerte a Kelemen—Landor pár ellen. Itt említjük meg, hogy a dr. Lupp—Dörner párt Lupp dr. késése miatt játék nélkül vesztesnek nyilvánították a Kelemen—Landor párral szemben.

Intézetek, diákok és szülők figyelmébe!

A legnagyobb választékban és legjutányosabb árakon szerezhetők be:

előírás szerinti intézeti szövetek, sapkák és hozzávalók

Arad legrégibb cégénél

Schäffer Henriknél

Bulevardul Regina Maria No. 25. (Bing-ház).

FIGYELEM! Állami tisztviselők és szabómesterek 5% engedményt kapnak. Engross vételnél nagyobb kedvezmény.

Felelős szerkesztő: RETHY JOZSEF.

Cenzura Prefectura Judetului.

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltékér nem vállalunk felelősséget.

Alulírottak úgy az Intézet, mint az összes Kartársak nevében fájdalommal tudatjuk, hogy Intézetünk kiváló tisztviselője

Lövinger Lukács Samu úr

f. hó 12-én hosszas szenvedés után jobblétre szenderült.

Temetése f. hó 13-án d. n. 5 órakor az aradi jzr. temető halottasházából fog végbemenni.

FRANCO—ROMANA BIZTOSÍTÓ R.T.

4880

tisztviselő kara.

Gruber Gyula, Béla és Ida gyermekei a maguk és az alulírottak nevében is mélyen megtört szívvel jelentik a gondos jó édesanya, testvér, nagyanya, anyós, sógornő, nagynéni, rokon barátok és jó ismerősöknek

Özv. Gruber Sándorné

szül. Schuwerk Erzsébetnek

folyó évi szeptember hó 11-én, éjjel 1/2 12 órakor életének 69-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentséges ájtatos felvétele után a Mindenható bölcs rendelkezéséhez képest történt gyászos elhunytát.

Az Istenben boldogultnak földi maradványai folyó hó 13-án, d. n. 5 órakor fognak a felső temető halottasházából a róm. kath. egyház szertartásai szerint a helybeli felső temetőben levő családi sírkertben örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő gyászmise áldozat az elhunytak lelki üdvéért f. hó 16-án, d. n. 9 órakor fog a helybeli főtsz. Minorita atyák szentegyházában az egek Urának bemutatni.

Phenése csendes,

drága emléke áldott legyen!

Arad, 1927. szeptember hó 11.

Özv. Bábits Ferencné szül. Schuwerk Anna, testvére. Gruber Gyuláné szül. Mauró Terike, Gruber Béláné szül. Guttman Elis, özv. ifj. Gruber Sándorné szül. Kühmann Mici, menyei. Özv. Székely Sándorné szül. Gruber Janka, sógornője. Ifj. Diószeghy Józsefné szül. Gruber Erzsike és férje, Gruber Margitka, Gruber Évike, Gruber Irma, Gruber Kurt, unokái. Unokahugai és öccsei. 4868

„PIETATEA” Iuliu Bogdan Intreprindere de la mormântări Arad, Strada Eminescu No. 30. — Telefon 885.

Előkelő

4859

leánypenzió.

Összekötötésben áll az összes iskolatípusokkal. Továbbképző tanfolyam. Nyelvtanítás. Zene. Sport. Prospektust küld a fenti internátus: Wien, IX., Höglassse Nr. 12. telefon II—7—13.

Az Öregek Otthona

tulajdonát képező

volt Spitzer-féle pusztából 31 kat. hold szántóföld és a 2 kat. hold 612 négyszöglet tevő tanyaterület gazdasági épületekkel a f. hó 14-én, szerdán délelőtt 11 órakor az aradi zsidó hitközség irodájában tartandó árverésen a legtöbbet ígérőnek hasznosbérbe adjatik.

Chisineu-Cris,

kisjenői gabona-vásártéren 25 waggont befogadó

emeletes buzaraktár bérbeadó.

Bővebbet a helyszínen. 10436

Burgonyát

elad waggontélenként napi áruk mellett 4806

Georg Guess

Prejmer, No. 299. (Jud. Braşov.)

Uj kalapok érkeztek,

350.— lejért kaphatók

„GABY”-salonban

Arad, Bul. Reg. Ferd. II. (József-tőherceg-ut)

Corpul Portarelor Tribunalului Timisoara No. 114—1927. portarel.

PUBLICATIUNE DE LICITATIE.

Subsemnatul portarel, aduc la cunos-tință publică, că în urma deciziei No. G. 1612—1927. al judecătoriei Lipova în favoarea lui Desideriu Karpf repr. prin dr. Tiberiu Baár, pentru suma de 5000 lei capital, interese de 12% dela 12-IV. Aprilie 1927. și pentru spese deia stabilite ci cele ce se vor mai stabili, se fixează termenul pentru efectuarea licitației pe ziua de 21. Septembrie 1927. ora 21. în Lipova No. 394 pe când și unde se vor vinde prin licitație obiectele sequestrate și anume: diferite prețuite în 4000 lei.

Lipova, la 24. August 1927. 4786

Portarel.

G. 98—1927.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Pe baza deciziei judecătoria rurale Rovine No. de mai sus 1 masă lungă pentru lucru și alte obiecte prețuite în suma de lei 3000 cuprins în favoarea lui Guleșin reprezentate prin dr. Aurel Novac adv. din Pecica rom. contra pentru suma de lei 224 capital interese 12% dela 1 Ianuarie 1925. precum și spesele stabilită până în prezent se vor vinde la licitație publică în Semlac No. în ziua de 19. Septembrie 1927. la orele 3 conf. art. de lege LX. §-ului 107. și 108. din anul 1881. al legii exec. 4854

Arad, la 26. August 1927.

G. Ciupuliza, sef portarel.

G. 878—1927.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Pe baza deciziei judecătoria rurale Rovine No. de mai sus 1 șifoner și 1 vacă roșie prețuite în suma de lei 6800 cuprins în favoarea lui Gheorghe Cociuba reprezentate prin dr. Aurel Novac adv. din Pecica rom. contra pentru suma de lei 500 capital interese 10% dela 27. Februarie 1926. precum și spesele stabilită până în prezent se vor vinde la licitație publică în Pecica rom. No. în ziua de 20. Septembrie 1927. la orele 5½ conf. art. de lege LX. §-lui 107. și 108. din anul 1881. al legii exec.

Arad, la 26. August 1927. 4857

G. Ciupuliza, sef portarel.

G. 879—1927.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Pe baza deciziei judecătoria rurale Rovine No. de mai sus 1 mașină de cosut Singer și 1 dulap cu 2 uși iar la II. 1 trăsniță fărașească și 1 cal de 6 ani prețuite în suma de lei 9000 cuprins în favoarea lui soția lui Constantin Puta reprezentate prin dr. Aurel Novac adv. din Pecica rom. contra pentru suma de lei 2601 capital și spesele stabilită până în prezent se vor vinde la licitație publică în Pecica No. în ziua de 20. Septembrie 1927. la orele 4. a. m. conf. art. de lege LX. §-lui 107. și 108. din anul 1881. al legii exec.

Arad, la 26. August 1927. 4853

G. Ciupuliza, sef portarel.

G. 2588—1926.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Pe baza deciziei judecătoria rurale Rovine No. de mai sus 5 mafi de grâu, 2 mafi porumb, 2 purcei de 3 luni, 2 perini și alte obiecte prețuite în suma de lei 10740 cuprins în favoarea lui Mitră Bobon reprezentate prin dr. Aurel Novac adv. din Pecica rom. contra pentru suma de lei 3480 capital interese 5% dela 1. Octombrie 1927. precum și spesele stabilită până în prezent se vor vinde la licitație publică în Semlac No. în ziua de 19. Septembrie 1927. la orele 5½ conf. art. de lege LX. §-lui 107. și 108. din anul 1881. al legii exec.

Arad, la 26. August 1927. 4856

G. Ciupuliza, sef portarel.

G. 829—1927.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Pe baza deciziei judecătoria rurale Rovine No. de mai sus 1 case cu 2 ferestri și 1 ușă acoperit cu trestie prețuite în suma de lei 5000 cuprins în favoarea lui Lucretia Aconi reprezentate prin dr. Aurel Novac adv. din Pecica rom. contra pentru suma de lei 434 capital interese 10% dela 30. Septembrie 1925. precum și spesele stabilită până în prezent se vor vinde la licitație publică în Pecica rom. No. în ziua de 20. Septembrie 1927. la orele 6. conf. art. de lege LX. §-lui 107. și 108. din anul 1881. al legii exec.

Arad, la 26. August 1927. 4855

G. Ciupuliza, sef portarel.

Őszi és téli, női és gyermekfelöltő és kabát újdonságok megérkeztek:

Női felöltők 1000, gyermekkabátok 600, szövetruhák 650 lejtől kezdve. Kérnem áruházamat vételekényesen nélkül megtekinteni és személyesen egygyűződni utólagos költségek nélkül. Angol és francia szalonok.

Juliu PLESZ Gyula

központi női és gyermekruha nagyáruház ARAD, Str. Colonel Pirici No. 5., a színház hátsó bejáratával szemben. Tessék a címet jól megjegyezni!

Új posztóüzlet Aradon!

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy Piata A. Iancu (Szabadság-t.) 21. sz. a. bel- és külföldi szövetújdonságok nagy raktárát nyitottuk meg. Állandó raktár szabókellékekben és szíves pártfogást kér.

Marinkás és Cziganka.

Harisnyát,

keztűt, reformnadrágot, szvetterit, kötöttáru, csipkét legjobban és legolcsóbban vásárolhat

Bogyó A.

Str. Eminescu 13.

„CHARLESTON”

angol- és francia-dívatárolók Arad, Str. Bartha 9. (Rákóczi-szög). Olcsó árak, pontos kiszolgálás. — Tanulódiányok fizetéssel felvételre. 4603

APRÓ HIRDETÉSEK.

LEVELEZÉS.

ELETERŐS asszonyka, feltétlen uriember komoly barátságára vágyik. Választ „Elővágyó 33” az Aradi Közlöny kiadójába kér. 4869

ALKALMAZÁS.

GARANCIÁVAL: románul, magyarul beszélő, pénzbeszedő vagy ehhez hasonló állást keresek. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába kér. 4866

FIATAL péksegéd felvétettk ki üzletben. korcsmában minden munkát végez. — Ajánlatok Bandur Gyula, Silindia. 4846

INTELLIGENS fiatalember, kereskedelmi szakképzett, bármilyen állást vállal 100.000 lej kaucióval. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4871

ONALLO kereskedő konfekció, vagy hásonszakmában utazó, vagy vezető állást keres. Szíves megkeresést „Onallo” felírára Szamos Hírnapiróda, Satu-Mare kérék. 4870

SZOBALÉANYT keresek azonnali belépésre Str. Vladimirescu (Dobó-u.) 12. 4872

TANULÓLÁNYOK fizetéssel felvételre Szentgyörgyi Elvira nyjama, férfi és női férnemű szalonjába. Arad, Str. Cosbuc 12. (Wesselenyi-ucca). 4876

FIATAL villanyszerelő szeped felvétettk. Gáspár, Str. Horia (Széchenyi-u.) 2. 4879

LAKÁS.

BELVÁROSBAN, beköltözhető kétszobás lakással, két uccára szülő fronttal bíró bérház kedvező fizetési feltétellel eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4693

EGY különbejáratú butorozott szoba kiadó. Str. Eminescu-11. (Deák Ferenc-ucca) földszint 3. 4861

KÜLÖNBÉJÁRATU butorozott szoba azonnali kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4858

KÜLÖNBÉJÁRATU butorozott szoba azonnali kiadó. Cím Str. Garagiale 8. 4874

VÉTELESELDADÁS.

NEW-HUDSON Birmingham, villághírű motor-kerékpárok raktáron Magyaránál. Arad, Str. Románului 5. 4477

3X4 EBÉDLŐ SZÖNYEG, vadmacska bunda, férfi ruhák, kabátok, antik komódok, asztalok, antik szekrény, gyermekkoscsik, gyermek paplan, órák, íróasztalok, könyvszekrény, festmények, ebédlő diványok, ebédlő és szalon berendezések, Biedermayer szalon, asztalnemű, női ingek, székek, dísz tárgyak, íróasztal, villanylámpák, szalonszekrény, storek, stb. eladók. Salgóné, Str. Consistoriului 12. (Bathány-u.) I. em. jobb. 1000

ANTIK és modern butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyegeket, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket, stb. bizományba veszek, azok magas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Str. Consistoriului 12. (Bathány-u.) I. em. jobb. 1000

BUTORLERAKATBAN legolcsóbb árban kaphatók: ebédlők, hálószobák, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 3 és Str. Moise Nicoara (Petőfi-u.) 9. 8989

HÁZILAG kezelt prima szilvalekvár kapható. Előjegyezhető Welsberger Sámuel utódja cégnél Bulv. Regina Maria 13. szám. 4818

KÉT fehér ággyal festménnyel, rézdíszszel, 2 éjjeli szekrény stb. butordarab eladó. Dohánybeviteli hivatal Arad, Str. Bihoarul 19. 4865

KÉZIMUNKA ágyterítők, storek eladók. Piata Avram Iancu 17. I. em. 18. 4864

5 HP. benzínmotor új és komplet olajprésekés olcsón eladó. Kiss Géorgy, Micalaca-Nou. 4852

KÜLÖNFÉLE butorok költözködés miatt sürgősen eladók. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4881

Férfi szövetek és szabó kellékek feltűnő olcsó árak mellett.

Welsz Ármin Arad, Piata Avram Iancu 18. (Szabadság-tér). 1009

CSERÉP 253 sz. duplafalcos, vörös, legjobb minőségű, legjutányosabb árban és kedvező feltételek mellett

Pollak Sándor gőztéglyagyárban Aradon, textilgyár mellett. 1028

Ventilátor készülékek, zseblámpák, Dura elemek legolcsóbban

VARGA & ROSENFELD

villamossági vállalatnál ARAD, Központi szálló mellett. Csillár raktár! Telefon 808.

Megérkeztek

az új kelin és Gobelin párnák és terítők. Párna montirozás. özv. Világ Géza, Str. Me-Szives pártfogást kér: 4871

OKTATÁS.

URILEÁNY, román, német nyelvórákat ad. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4873

ANGOLNYELV tanítása legújabb gyorsított módszerrel csoportban és egyenként. Cím Bohus palota, II. kapu, II. em. a. 10436

ELLÁTÁS.

KISEBB gyermek teljes ellátását vállalom. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4875

ÜZLETEK.

NAGY GABONARAKTÁR kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4827

BULV. Regele Ferdinand 31. üzlethelyiség november elsejétől kiadó. Felvilágosítás emeleten. 4867

INGATLAN.

KÉTSZOBÁS magánház szép gyümölcsös kerttel, nyári konyha, sertésoiak, áthelyezés miatt sürgősen eladó vagy bérben átadó gyermekkorház környékén. Érdeklődni Fodor Antal, Piata Stefan cel Mare 9. 4847

KÜLÖNFÉLEK.

KÖLCSÖNKÖNYVTÁR (Kerpel-féle) állandóan bővül a legkiválóbb újdonságokkal. 4654

BERAKTÁROZÁSÁT bármely árunak pinceraktárban olcsón vállalom. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4768

Corpal Portarellor Tribunalului Timisoara No. 85—1927. portarel.

PUBLICATIUNE DE LICITATIE.

Subsemnatul portarel, aduc la cunoştinţă publică, că în urma deciziei No. G. 1030—1927. al judecătorei Lipova în favoarea lui Iacob Kohn repr. prin dr. Tiberiu Baár adv. din Lipova pentru suma de 1000 lei capital, interese de 12% dela 10-I. 1927. si spesele deja stabilite si cele ce se vor mai stabili, se fixează termen pentru efectuarea licitatiei pe ziua de 22. Septembrie 1927. orele 15 in Lipova No. 663 si pe când si unde se vor vinde prin licitatie obiectele sequestrate si anume: 1 sura, 1 cocină, 2 cocini cu tiglă, animale pretuite in 10.500 lei. 4786

Lipova, la 20. August 1927. Portarel.

Inkasszans

magas fizetéssel felvétettk.

Cím az Aradi Közlöny kiadójában, 4888

ELADO

Vamatori (Vadász, Jud. Arad) község szélén kastélyszerű épület, melléképületekkel, tizenhét és fél kat. hold területtel, amelyből tizenkét kat. hold prima szántóföld. Özv. Koller Pálné.

Cukorédes, nemes, besztecel magbaváló szilva

minden mennyiségben

kapható

Adelmann Károly

szőlőnagybirtokosnál Páncota, a C.F.R. és villamos vasúti állomás közelében.

Calea Saguna (Választó-uccai)

magánház, 2 szobás, konyhas és 1 szobás elfoglalható lakással, kis kerttel, piacéval, továbbá: Ghioroc (gyorok) 5 kisholdas szőlő szerény konyával és felszereléssel, családi okok miatt, igen olcsón eladó. Kizárólagos megbízott: Györffy „Mures” irodája Arad.

Muzzay József

Arad, a színházzal szemben.

Őszi és téli árjegyzék:

	LEJ:
Férfi öltöny tiszta gyapjú	1750—
Férfi öltöny div. színekben	2450—
Sötét kék és fekete öltönyla.	2750—
Őszi feöltő	1950—
Ultr double la.	2450—
Fekete téli kabát szőrme	...
sál gallórral	2650—
Fregoll raglán	2200—
Gummi kabát	850—
Bőrkabát minden színb. la.	4600—

Mérték szerinti szabóság!

Nagy posztó raktár!

Szőnyegek, függönyök, sezlontakarók, ágy- és asztalterítők, matracgradli, butorkelme nagy választékban

„MERCANTIL” divatáruházban

(ezelőtt Pick Ernő és Társa) Arad, Bul. Regina Maria No. 18.

Bosszuságot, időt és pénzt

takarít meg, ha külföldre való utazása előtt utitervéhez szükséges mindenemű felvilágosítást előre beszeréz dímentesen a

Hálókocsi Társaság (Wagons-Lite)

menetjegyi irodájában Aradon, Bul. Regina Maria 18. (Központi Takarékpénztár épülete.) — TELEFON: 5-94.

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépen. Kiadótulajdonos: Aradi nyomdavállalat.